

Schimbările recente ale conducerii Universității Naționale de Muzică din București, în urma alegerilor din 2016, trasează pentru următorii ani noi coordonate cuprinse în Planul strategic pentru mandatul 2016-2020 al noului rector ales, prof.univ.dr. Diana Moș. Câteva din ideile principale ale acestui document deschid seria cu numărul VIII a revistei Acord.

Strategia UNMB pentru următorii 4 ani

prof.univ.dr. Diana Moș, rector al UNMB

După mai bine de un secol și jumătate de existență, Universitatea Națională de Muzică din București trebuie să-și adapteze activitatea în funcție de tabloul general al societății actuale. Ritmul alert al

schimbărilor de zi cu zi și dinamica adesea zbruciumată a pieței muncii într-o lume globalizată impun tinerilor muzicieni o activitate de tip *multitasking*, pentru susținerea căreia tinerii muzicieni trebuie să-și cultive și dezvolte toate capacitățile printr-un volum considerabil de muncă. Universitatea noastră trebuie să le ofere instrumentele practice și conceptuale care să le poată fi de folos în viața lor profesională, pentru a face față cu succes provocărilor zilei de mâine.

Astfel, este esențială adoptarea unui model formativ al studentului care să-i dezvolte și cultive calități precum **mobilitatea**, **deschiderea** și **puterea de adaptare** în contexte sociale și culturale dintre cele mai diferite, fundamentate pe un corpus solid de cunoștințe teoretice muzicale și generale și pe o practică artistică consistentă, încă din anii de școală. Este vital să venim cu o ofertă educațională adecvată momentului, în condițiile în care UNMB își propune în

continuare să se afirme ca *principală universitate de muzică din regiune*, cu forță reală de educație, cercetare și creație muzicală (interpretativă, componistică), cu impact social crescut, cu prestigiu internațional câștigat în cei 152 de ani de existență prin rezultatele competitive obținute la nivel mondial de către absolvenții, studenții și profesorii săi.

Misiunea UNMB este de a forma muzicieni – interpreți, compozitori, muzicologi, pedagogi – la cele mai înalte standarde de profesionalism, de a descoperi și cultiva talente și a le asigura premisele dezvoltării plene a potențialului artistic. Însă, mai mult decât un furnizor de educație muzicală profesională, Universitatea Națională de Muzică trebuie să fie un **centru polarizator în domeniul artistic, un formator de gust, opinie, concepție**. „Noi dăm tonul” – emblema aniversară aleasă la 150 de ani de existență a UNMB – exprimă esențializat rolul și rostul nostru, ca instituție, în cultura muzicală națională și în mediul universitar din domeniul artistic; după cum s-a dovedit, stabilim sau influențăm, direct sau indirect, standardele academice în viața muzicală din întreaga țară.

Având la bază principiile **Performanță** – **Realism** – **Internaționalizare** – **Transparență**, conceptul general managerial are ca principale obiective:

- un învățământ al **exceleței**, centrat pe rezultate și pe dezvoltarea personală a studentului;
- un învățământ **continuu**, cu o ofertă educațională atractivă ca formă de prezentare și conținut;
- activitate de **creație și cercetare** muzicală înalt competitivă pe plan național și internațional;
- administrație **eficientă** – management instituțional performant.

Modelul universității deschise către dialogul și comunicarea cu societatea, bazate pe toleranță și diversitate culturală, este cel mai adecvat, credem, pentru a integra armonios conservarea valorilor tradiționale cu cele mai noi tendințe aflate în stadiul experimentului artistic. Încurajăm o gândire liberă, fără prejudecăți, un spirit lucid, critic, dar și ludic, capabil să observe în lumea înconjurătoare existența potențialului artistic și muzical în cele mai diverse forme de manifestare.

Este foarte important, de asemenea, să cultivăm conștiința apartenenței noastre la o comunitate a muzicienilor. În condițiile în care aspectul numeric ne este categoric defavorabil într-o societate guvernată de legile consumismului, forța comunității noastre derivă exclusiv din calitatea valorilor spirituale pe care le creștem și le promovăm.

Piața muncii muzicală și *Shrek Forever After*

prof.univ.dr. DHC Dan Dediu, președintele Senatului UNMB

O discuție recentă în universitatea noastră a adus în prim-plan o problemă foarte complexă, anume ”absorbția absolvenților pe piața muncii”. Las la o parte imaginea conexasă, ce mie-mi sugerează un vârtej într-o cadă de baie, precum cel din *Psycho* de Hitchcock, în care sunt absorbiți sărmanii absolvenți! Dar simt nevoia să traduc expresia de mai sus, intrată în jargonul de specialitate al științelor educației: ”absorbția absolvenților pe piața muncii” ar însemna capacitatea absolvenților noștri de a-și găsi loc de muncă (sau un *job?*), după ce termină facultatea. Din câte știu, diferența dintre loc de muncă și *job* e încă una neteoretizată, dar ea există: *job*-ul e mai proletar, mai precar sub raportul siguranței, chiar mai firav, mai puțin consistent, sezonier

și făcut mai *contre-coeur* (”ca să câștig un ban!”) decât locul de muncă. Locul de muncă ar fi, în schimb, ceva respectabil, acceptabil, serios și omologat. Voi reveni cu câteva precizări ceva mai încolo.

Tot răspunzând la chestionare și încercând să găsim argumente convingătoare, peisajul conceptual ni s-a clarificat îndeajuns încât să ne dăm seama de câteva lucruri esențiale. Acestea sunt, exprimate răspicat: absolvenții noștri au două variante la dispoziție pentru ”absorbție” în domeniul muzică, variante care sunt foarte diferite, ba chiar (par) inamice. Anume, pe de o parte, angajarea în **ISCEP**, adică *Instituțiile de Spectacole sau de Cult* (filarmonici, opere, orchestre, asociații corale, coruri de strună), de *Educație* (școli,

licee, universități) și de *Presă* (ziare, reviste, radio, TV, site-uri culturale), iar pe de altă parte, angajarea în **IMSB**, adică *Industria Muzicală* și *Show-Biz*, care sunt afaceri ale unor grupuri de interese (producători, artiști, trusturi media) ce promovează formate muzicale sau media elementare (de multe ori subculturale) și nu cer în mod necesar o instrucție muzicală superioară. Astfel, piața muncii muzicală este divizată în *locuri de muncă ce necesită predominant calificare superioară* (ISCEP) și *locuri de muncă ce nu necesită predominant calificare superioară* (IMSB), iar solicitanții pot fi *calificați* sau *necalificați*.

continuare în pagina 2

continuare din pagina 1

În acest sens, avem patru posibilități de angajare: 1) loc de muncă ce necesită calificare superioară și persoană calificată; 2) loc de muncă ce necesită calificare superioară și persoană necalificată; 3) loc de muncă ce nu necesită calificare superioară și persoană calificată; 4) loc de muncă ce nu necesită calificare superioară și persoană necalificată. În această situație, putem spune că avem cazurile de: 1) compatibilitate; 2) incompatibilitate prin sub-calificare; 3) incompatibilitate prin supra-calificare; 4) compatibilitate.

Să le detaliez puțin: 1) dacă locul de muncă necesită calificare superioară și se angajează o persoană ce posedă acea calificare, atunci juridic totul e *compatibil*. (Desigur, după cum știm din experiență, asta nu înseamnă că potrivirea este exemplară și că pregătirea persoanei respective e suficientă, ci înseamnă că ea e doar certificată de o diplomă. E posibil să existe persoane necalificate care să știe mai multe despre locul de muncă respectiv și chiar să fie mai competente. Dar, din păcate, balamaua juridică necesară, dar nu suficientă, este diploma de licență); 2) dacă locul de muncă necesită calificare superioară și se angajează o persoană ce nu posedă acea calificare, angajarea sa constituie un *abuz* juridic, chiar și în cazul în care persoana respectivă demonstrează calități reale de ocupare a postului; 3) dacă locul de muncă nu necesită calificare superioară și se angajează o persoană ce posedă calificare superioară, aceasta constituie o *irosire* a unor competențe și energii; 4) dacă locul de muncă nu necesită calificare superioară și se angajează o persoană ce nu posedă calificare superioară, angajarea sa este *compatibilă* juridic.

o gură din țuica proaspătă tocmai produsă/adusă de la țară de colegul de birou – cu alte cuvinte să se "integreze" în sistemul informal al relațiilor de serviciu. De-abia atunci el va putea fi considerat "absorbit" în piața muncii, devenind o nouă rotiță ce are menirea de a menține întregul mecanism organizațional la cotele sale funcționale.

Pe de altă parte, și o organizație **IMSB** care nu folosește cunoștințele angajatului este una complet paralelă cu realitatea educației muzicale superioare. Ni se spune că universitatea trebuie să pregătească pentru ceea ce se cere. Păi dacă se cere gunoi, să pregătim gunoarie? Universitatea pregătește absolvenți în educația cărora se reflectă atât *tradiția* muzicală, cât și *inovația și creativitatea*, pentru a putea fi pregătiți pentru o piață a muncii diversă și schimbătoare fie ea de stat ori privată, fie din România sau de aiurea.

În fapt, mulți sunt de părere că **ISCEP** e realul angajator al absolvenților de muzică și că **IMSB** e *inamicul universității*. Cam așa ar suna argumentul lor: tot ce înveți la universitate trebuie să uiți în industria muzicală: bun gust, bun simț, complexitate și diversitate sunt valori pentru care industria muzicală are o ură viscerală! Ea cere, în primă fază, simplism, prost gust, inerție și replicare decervelată, obsesivitate maniacală și sclavie în fața formatului! Sigur că, în a doua fază, va apela la oameni calificați pentru a pune la punct o regie de denigrare a calificărilor superioare, care să fie totuși credibilă din punct de vedere muzical (de pildă cazul formatului *Vocea României*, unde, în

lei înseamnă mâncarea pe o săptămână!", nu pot să nu mă întreb: "*ciubucul*", ca formă de angajare, să fie viitorul? O repetiție și apoi înregistrare, țac-pac, și gata, nu? Parafrazând titlul filmului lui Sydney Pollack: *Și leii se-mpușcă, nu-i așa?*

Nu știu de ce îmi vine în minte povestea din *Shrek Forever After*, cel de-al patrulea film al seriei *Shrek* produsă de *DreamWorks Animation*: așezat la casa lui, cu copii, cu situație, dar plictisit de statutul său domestic și în plină *midlife crisis*, căpcăunul Shrek se gândește cu jind la vremurile când era temut și liber; prin urmare, face greșea să semneze un pact cu Rumpelstiltskin, care promite să-i redea gloria de căpcăun în schimbul unei zile din copilăria sa; acceptând acest lucru, Shrek este deposedat chiar de ziua sa de naștere, devenind un nenăscut, și toată viața sa de până atunci dispăre fără urmă; în final, după ce trece prin dureroase aventuri și, printr-o mobilizare exemplară, o recucerește pe Fiona, Shrek reușește să-și recupereze vechiul statut, viața sa inițială, cu tihna ei casnică neprețuită. Morala: *fuga de un statut real într-un statut idealizat e o iluzie periculoasă și fără conținut, care ne pune în pericol întreaga existență*. Sau, în cheia de citire a absolventului: am o educație muzicală, am o licență (și chiar un master) în muzică, dar tare aș vrea mulți bani, rapid, haiducește; fac un pact cu un angajator care-mi promite mulți bani (și puțină muncă), dar care vrea în schimb o zi din copilăria mea muzicală; curând, toată viața mea de muzician începe să dispară; am devenit un nenăscut în muzică și sunt acum altcineva. Vi se pare cunoscută povestea?

Loc de muncă		Persoană	
Calificare Sup. (+)	Necalificare (-)	Calificată Sup. (+)	Necalificată (-)
1. +		+	
2. +			-
3.	-	+	
4.	-		-

Dar schema e schemă, ea nu reflectă complexitatea vieții, după cum am putut observa. În cadrul **ISCEP** (instituții de spectacole, de cult, de educație și de presă), piața muncii este foarte diversă, cuprinzând atât instituții de *stat*, cât și instituții *private*, atât context *performativ* (orchestre, coruri, opere etc.), cât și *creativ* (compoziții, emisiuni, producții, curatorial), atât *cultural-proiectiv* (proiecte educaționale, culturale, festivaluri), cât și *comercial-lucrative* (producție muzicală, înregistrări, sonorizări, reclame, jingle-uri etc). Iar, pe lângă aspectul igienei juridice, în orice instituție există o *organizare formală*, procedurabilă, și în același timp o *organizare informală*, care se lasă ghicită mai puțin la angajare. Ca o parte ascunsă a aisberg-ului administrativ, organizarea informală face ca "absorbția" celui nou-venit să fie mai ușoară sau mai grea, după caz. Întotdeauna un *newcomer* va avea de înfruntat o mulțime de încercări, de crize, de priviri piezișe sau de aluzii în doi-peri, va fi inițiat în subtile strategii de chiul ori tehnici verificate de subminare a autorității, va trebui să încaseze cu stoicism ironii subțiri și/sau grosolane, să salveze aparențele și să "acopere" față de șef eventualele scăpări ale colegilor, să ia

spate, stau profesioniști reductabili, dar pe față se atacă bombastic nevoia de educație muzicală și se jură pe "talentul frust". Alte argumente devastatoare: universitatea învață creativitate, industria muzicală sterilizează creația autentică și o transformă în convenție, universitatea învață cum să interoghezi rețetele și cum să te deschizi spre progres, industria muzicală cere o respectare draconică a rețetelor succesului și promite un *El Dorado* al banilor și al *Top-10* în schimbul regresului profesional.

Și totuși, în opinia noastră, în această *relație de iubire-ură*, și universitatea, dar și industria muzicală ajung cumva să dialogheze. Mai târș-grăpiș, mai cu țâfnă, mai cu năbădăi, cele două se ajută reciproc subcutanat, prin infuzia de absolvenți capabili și prin primirea lor într-o folosință provizorie. E momentul să definim aici *job*-ul, după cum am promis: *job*-ul e o modalitate de a câștiga bani prin cedarea timpului propriu într-o desfășurare a unor activități lucrative și nefolosirea capacităților câștigate în facultate. Sau, din perspectiva angajatorului: *folosirea unui angajat sub potențialul capacităților sale*. Gândindu-mă la fata care a declarat sincer, când cu scandalul cu Vali Vijelie în Sala Enescu: "Pentru mine 100 de

Redacția ACORD

Coordonator:
Antigona
RĂDULESCU

Redactor-șef:
Irina BOGA

Secretar de redacție
Lavinia POPESCU

Design, tehnoredactare și producție:
NETBOOT -
www.netboot.ro

Puteți contacta
redacția
ACORD prin e-mail la
acord@unmb.ro
ISSN 2066 - 0901

Violonistul David Grimal - un masterclass ce a stârnit din plin interesul studenților

conf.univ.dr. Marcel Frandeaș

Cunoscutul violonist francez David Grimal a oferit gratuit un instructiv masterclass studenților și masteranzilor Universității Naționale de Muzică din București, în data de 14 martie 2016. În sala *George Enescu*, pe parcursul a opt ore, violonistul a trezit un mare interes în rândurile asistenței formate din profesori ai UNMB de la diferite discipline, care predau la ambele facultăți, și numeroși studenți, de asemenea de la diverse specializări. Interesul pentru acest masterclass a fost datorat polivalenței acestui muzician: faimos solist, pedagog, fondator și conducător al unei orchestre fără dirijor, din Dijon, *Les Dissonances*. David Grimal tocmai cântase cu o zi în urmă, la sala Ateneului Român, primul dintre cele două recitaluri în care interpretase *Sonatele și Partitele pentru vioară solo* de Johann Sebastian Bach. Îl aștepta o săptămână plină, cu repetiții și două concerte alături de Orchestra Filarmonică "George Enescu" din București (*Concertul în re major*, op. 35 de Piotr Ilici Ceaikovski) și cu un al doilea recital ce încheia integrala *Sonatelor și Partitelor solo* de J.S. Bach.

David Grimal a fost întâmpinat la Conservatorul din București de către doamna rector prof.univ.dr. Diana Moș și de conf.univ.dr. Marcel Frandeaș, Directorul Departamentului Instrumente de Orchestră, iar după o scurtă conversație pe teme muzicale, la orele 10, a început masterclass-ul

de vioară.

Cursanții activi s-au prezentat cu repertoriu variat, acoperind stiluri, perioade și genuri muzicale diferite: *Fantezia scoțiană în mi bemol major*, op. 46 de Max Bruch, *Dansul spiridușilor*, op.25 de Antonio Bazzini, *Concertul în re minor*, op. 47 de Jean Sibelius, *Adagio și Fuga din Sonata I, în sol minor*, de J.S. Bach, *Rapsodia de concert Tzigane* de Maurice Ravel și *Concertul nr. 1 în la minor*, op. 77 de Dmitri Șostakovici.

De la bun început atmosfera a fost una jovială, fără formalism. David Grimal și-a scos vioara din toc, un instrument deosebit de valoros - *Stradivarius Ex Roederer* (1710), a urcat pe scenă alături de fiecare cursant și, exemplificând magistral, a insuflat maniera optimă de execuție a lucrării respective, ca pe

o propunere logică și pertinentă, cu efecte benefice.

Ceea ce s-a desprins la modul general vorbind a fost valoarea exprimării muzicale *firești*, prin intermediul unor mișcări instrumentale utile, cât mai naturale. David Grimal a insistat asupra importanței covârșitoare a relaxării în timpul cântatului, pornind chiar de la poziția corporală a violonistului, trecând prin apucarea viorii, gestică ambelor mâini care conlucrează, ajungând la sonoritatea calitativă generoasă, mereu încărcată cu emoție. Cu privire la acțiunea mâinii drepte asupra arcușului, el a subliniat rolul mișcării de *pronație* în timpul trăsăturii de arcuș, precum și prevalența vitezei mișcării de *du-te-vino* a arcușului pe coarde, în detrimentul presiunii obținute din efort muscular.

Unei atitudini prea rigide în interpretarea *Adagio*-ului din prima *Sonată pentru vioară solo* de J.S.Bach, David Grimal îi opunea o mare libertate agogică, argumentându-și ideea prin inexistența metronomului în vremea compozitorului german. Mi se pare un punct de vedere interesant, însă nu ca unică posibilitate de interpretare. Chiar dacă nu se inventase încă metronomul în vremea lui Bach, diviziunile normale și excepționale erau utilizate în formulele ritmice, iar compozitorul a specificat fără echivoc executarea *tiradelor* (acele "umpluturi" între acorduri). Deformarea textului cred că este o

exagerare în interpretare. Într-o discuție amicală cu David Grimal, l-am întrebat cu privire la criteriile de apreciere într-un juriu al unui concurs de vioară, mai precis, cum se stabilește un consens între membrii comisiei asupra interpretării unei sonate solo de J.S.Bach, răspunsul domniei sale, dincolo de umor, m-a lămurit încă o dată asupra nonconformismului violonistului: "nu îmi place să stau în juriu, iar când totuși accept să fac parte dintr-unul, dorm".

Cursanții au beneficiat de valoroase îndrumări referitoare la ethosul unei lucrări muzicale violonistice de factura *rapsodiei*. David Grimal a atras atenția asupra autenticității. Astfel, este necesar, a spus el, a se face distincția între felul de întrupare a lăutarului în muzica lui Ravel, a lui Enescu sau

Masterclass de vioară

David GRIMAL

Luni 14 Martie 2016
Ora 10, sala *George Enescu*

Înscrierile se fac la Secretariatul artistic
Sala 143

în cea a lui Bartók. Justa accentuare cruzică a formulei ritmice din incipitul *Rapsodiei de concert Tzigane* de Maurice Ravel va reda veridic expresia muzicală, acea amprentă dinamică a *csárdás*-ului.

Referitor la partea a IV-a a *Concertului nr. 1 în la minor*, op. 77 de Dmitri Șostakovici, *Burlesque. Allegro con brio. Presto*, cea care debutează cu o impresionantă cadență a viorii soliste, David Grimal a insistat asupra continuității în exprimarea aspectului dramatic al unei idei muzicale obsedante, prin controlul asupra calității timbrale a sunetelor emise, dincolo de salturile de registru.

Chiar și în intonarea unei simple game, David Grimal sugera o implicare deosebită, în ceea ce privește coeziunea, omogenitatea coloristică ori ținta finală, amintind faptul că marii compozitori, precum Ludwig van Beethoven, au folosit adesea aceste structuri scalariforme, conferindu-le o valoare expresivă certă.

Eficiența masterclass-ului susținut de David Grimal se va vedea în timp. Pe moment, succesul lui s-a putut constata prin creșterea interesului studenților pentru problematica interpretării contemporane și prin afluxul deosebit înregistrat la concertele simfonice.

Se cuvine un cuvânt de mulțumire profesorilor care lucrează cu studenții și care au fost prezenți în calitate de cursanți activi la acest masterclass. Cu toții dorim să dezvăluim discipolilor noștri cele mai ascunse și folosite taine ale artei interpretative pentru ca ei să se afirme pe scenele lumii muzicale și să își împlinească visul unei cariere strălucite.

Cei șapte ani de acasă ai revistei Musicology Today sau un alt fel de raport de activitate. Începuturi: dinspre și înspre spațiul muzical românesc

prof.univ.dr. Valentina Sandu-Dediu, editor șef al Musicology Today, revista Universității Naționale de Muzică din București

Atunci când am înființat revista trimestrială online a Universității Naționale de Muzică din București, *Musicology Today*, în ianuarie 2010, argumentul principal pe care l-am invocat a fost internaționalizarea cercetării muzicologice românești. Am pledat întotdeauna, încă de pe când eram studentă, pentru deschiderea cu două sensuri. Mi-am dorit ca noi, muzicienii români, să fim permanent informați despre curentele, tendințele vieții muzicale și muzicologice din lume (după ce, înainte de 1990, obsesia sincronizării noastre la Occident era alimentată de interdicția circulației informației) și invers: cei din lume să poată afla (în cazul în care îi interesează în efervescența globalizată de azi) ce se întâmplă în muzica românească. De aceea, în România m-am ocupat mai mult de muzici vest-europene, de la Alban Berg la postmodernism și manierism, de la retorică muzicală la Beethoven și Schumann. În afara României am scris și am vorbit frecvent despre compozitorii români, îndeosebi despre cei din a doua jumătate a secolului 20, cu convingerea că încă nu a venit momentul meritat al recunoașterii lor mondiale. În ceea ce mă privește, mi-am căpătat răsplata prin Premiul Academiei de Științe Berlin Brandenburg în anul 2008, acordat tocmai pentru eforturile mele de multiplicare a informațiilor în două sensuri: dinspre și înspre spațiul românesc.

Când m-am hotărât așadar să pornesc *Musicology Today* am făcut-o în același spirit și cu aceleași convingeri: o nouă apariție în peisajul revistelor de muzică propunea studii, eseuri și articole ale muzicienilor români alături de cele semnate de colegi din lume, în trei limbi de circulație – engleză, franceză, germană. S-a putut vedea adeseori, astfel, diferența de unele științifice și metodologii, cititorul a putut detecta niveluri diferite de acribie și originalitate, de rigoare și de intuiție. Bineînțeles că ne-am străduit permanent, toți membrii redacției, să ținem pasul cu cerințele unei reviste serioase, care implică obligatoriu evaluări colegiale, într-un proces obiectiv, anonim, responsabil. Am întâmpinat adesea dificultatea acurateții stilistice a limbilor străine, atunci când autorii nu erau nativi, și am apelat la traducători profesioniști, unii dintre ei - ca Maria-Sabina Draga Alexandru - făcând voluntariat alături de noi.

Redacția și logistica

Trebuie spus că am considerat munca noastră, a echipei de redacție - compusă inițial din Anamaria Călin, Ioana Marghita, Florinela Popa și subsemnata -, drept o obligație inclusă în cele 1680 de ore de activitate didactică și cercetare. În interiorul echipei redacționale au survenit mici variații, datorate în special adăugării, începând cu anul 2012, a unui număr tematic din cele patru anuale, dedicat muzicii sacre.

L-am cooptat atunci alături de noi pe bizantinologul Nicolae Gheorghită, iar din 2014 ni s-a alăturat etnomuzicologul și bizantinologul Costin Moisil, grație unui număr ce includea mai accentuat tradițiile orale printre temele predilecte ale revistei. Am apreciat, de asemenea, faptul că Ioana Marghita a decis să rămână în corpul editorial și să mențină legătura cu Radio România (unul din partenerii constanți, încă din 2010), chiar dacă între timp nu mai face parte din comunitatea noastră universitară.

Dacă am vorbit despre voluntariat și obligații de serviciu, trebuie totodată menționat sprijinul financiar și logistic acordat de Universitatea Națională de Muzică din București în ceea ce privește administrarea site-ului (www.musicologytoday.ro), publicarea celor cinci (în curând șase) volume anuale (la Editura și tipografia UNMB, design concept: KRALI Media), corespondența cu unii autori, precum și difuzarea prin poștă a unor volume. În ceea ce privește activitatea viitoare a revistei, redacția consideră de datoria ei să lucreze benevol, dar are nevoie de susținerea constantă financiară a UNMB pentru consumabile, traducători, alături de cea deja oferită, pentru site și tipar.

Colectivul științific și evaluatorii

Am pornit la drum după constituirea unui colectiv științific internațional al revistei, în care au acceptat să fie membri Grigore Constantinescu (UNMB), Helmut Loos (Institutul de Muzicologie al Universității din Leipzig), Costin Mioreanu (Universitatea Sorbonne Paris), Jean-Jacques Nattiez (Facultatea de muzică a Universității din Montréal) și Dorothea Redepenning (Institutul de Muzicologie al Universității din Heidelberg). Am cerut sprijinul unor colegi reputați și competenți pentru evaluarea manuscriselor primite la redacție. Ei se află menționați în fiecare volum editat; i-aș numi acum într-o listă fragmentară doar pe Gabriel Banciu (Academia de Muzică „Gh.Dima” din Cluj), regretatul Sebastian Barbu-Bucur, John Graham (Universitatea Princeton), Monica Isăcescu (Radio România Muzical), Alina Ledeanu (redactor șef al revistei „Secolul XXI”), Laura Manolache (UNMB), Haiganuş Schimek (Viena), Constantin Secară (Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”), Daniel Suceavă (Institutul de Istoria Artei „Gh. Oprescu”), Laura Vasiliu (Universitatea de Arte „George Enescu”, Iași). I-am omis doar pe cei care se regăsesc și printre autorii revistei noastre; lor trebuie să le dedicăm un segment consistent din acest raport.

Autorii

La o primă evaluare statistică, în cele 21 de numere apărute între 2010-2015 au semnat 34 de autori din București (afiliați la diferite

instituții, dar provenind majoritar - 27 - din UNMB), 3 din Cluj și 1 din Iași. Apartenența națională a autorilor străini (conform instituției la care erau afiliați în momentul publicării) - în număr de 40, inclusiv 3 români din diaspora - configurează o hartă ce cuprinde Austria (1), Finlanda (1), Bulgaria (1), Rusia (1), Polonia (2), Serbia (2), Canada (2), Franța (2), S.U.A. (3), Grecia (4), Armenia (4), Anglia (5), Georgia (6), Germania (7).

Numerele 1-4 (2010) fie s-au grupat tematic în jurul unor aniversări ale anului 2009 și 2010 (Paul Constantinescu, Joseph Haydn, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Nicolae Brânduș, Frederic Chopin în nr.1 și 2), fie au propus *Punți imaginare peste timp: Brăiloiu, Chopin, Widmann* (nr.3) și *Punți imaginare între experiențe artistice: dirijat, interpretare, compoziție, scrieri muzicale* (nr.4).

1. Editoriale de Valentina Sandu-Dediu
2. Studii și eseuri semnate de Ioana Raluca Voicu-Arnăuțoiu, Nicolae Brânduș, Lavinia Coman, Liviu Dănceanu, Clemansa Liliana Firca, Carmen Manea, Despina Petecel-Theodoru și Speranța Rădulescu (București); Iulia Micu (Cluj), Klaus Aringer (Graz), Maria Brzuchowska și Anna Granat-Janki (Wrocław), Thomas Kabisch (Trossingen), Helmut Loos (Leipzig), Reinhart Meyer-Kalkus (Berlin), Jean-Jacques Nattiez (Montreal), Dorothea Redepenning (Heidelberg).
3. Recenzii de Ioana Marghita, Anamaria Călin, Valentina Sandu-Dediu, Loredana Iașeșen (Iași).

Temele din **Numerele 5-8 (2011)** s-au racordat la câteva concepte la modă în gândirea muzicală (și nu numai), reflectând asupra *Fuziunilor, Femeilor în muzică, Muzicii de văzut și Identităților*.

1. Editoriale de Valentina Sandu-Dediu
2. Studii și eseuri semnate de Dana Borșan, Nicolae Brânduș, Dan Dediu, Florinela Popa, Antigona Rădulescu, Valentina Sandu-Dediu, Alice Tacu (București), Thomas Beimel (Wuppertal), Dmitri Conomos (Oxford), Maria Grăjdian (Heidelberg), Helmut Loos (Leipzig), Melita Milin (Belgrad), John Plemmenos (Cambridge-Atena)
3. Recenzii de Florinela Popa și Ioana Marghita

Începând cu anul **2012**, așadar cu **Numerele 9-12**, configurația revistei s-a diversificat prin plasarea ultimului număr sub umbrela *Muzicii sacre*, în acest caz dedicat artei bizantine grecești. Celelalte trei s-au intitulat „*Totul este conectat*”, *Muzici și mituri*, *Concepte interdisciplinare*.

1. Editoriale de Valentina Sandu-Dediu și Nicolae Gheorghită

continuare în pagina 5

continuare din pagina 4

2. Studii și eseuri semnate de Ioana Raluca Voicu-Arnăuțoiu, Nicolae Brânduș, Anamaria Călin, Lavinia Coman, Alexandru Leahu, Olguța Lupu, Octavian Nemescu, Antigona Rădulescu, Valentina Sandu-Dediu (București), Tatiana Oltean (Cluj), Achilleas Chaldaeakes (Atena), Dmitri Conomos (Oxford), Reinhart Meyer-Kalkus (Berlin), Michalis Stroumpakis (Heraklion).

3. Recenzii de Florinela Popa, John Plemmenos (Cambridge-Atena) și Costin Moisil.

Numerale 13-16 (2013) s-au derulat sub semnul *Muzicii românești (1)*, al *Vocii interpretului*, al *Centenarului Constantin Silvestri* și al muzicii bizantine din spațiul slav (*Muzica sacra 2*). Noutatea a constituit-o includerea unor eseuri studențești în nr.14, ca rezultat al unui concurs de muzicologie organizat în colaborare cu Radio România Muzical, în cadrul Zilelor Lipatti 2012. Contribuția revistei *Musicology Today* s-a concretizat în publicarea lucrărilor premiate.

1. Editoriale de Valentina Sandu-Dediu și Nicolae Gheorghită

2. Studii și eseuri semnate de Dragoș Călin, Olguța Lupu, Sonia Neagoe, Antigona Rădulescu, Valentina Sandu-Dediu, Alice Tacu, Vlad Văidean, Raluca Ioana Voicu-Arnăuțoiu (București), Yulia Artamanova (Moscova), Thomas Beimel (Wuppertal), John Gritten (Londra), Gregory Myers (Vancouver), Vesna Sara Peno (Belgrad), Peter Szaunig (Bamberg).

3. Recenzii de Grigore Constantinescu, Nicolae Gheorghită & Costin Moisil & Daniel Suceava și Gregory Myers

Discuții despre *Muzica nouă și Noua muzicologie*, despre *Muzicienii români și greci*, *Improvizatia* sau muzica georgiană (*Muzica sacra 3*) au animat paginile **Numerelor 17-20 (2014)**. Aș sublinia faptul că, dacă s-a întâmplat sporadic să preluăm unele lucrări prezentate în simpoziunile UNMB (cum a fost în cazul Centenarului Constantin Silvestri), în 2014 am publicat un număr integral de tip „proceedings”, și anume acela destinat improvizatiei (nr.19). A fost ocazia și motivul pentru care am inițiat un parteneriat cu New Europe College, Institut de studii avansate din București, unde Costin Moisil și William Tallotte organizaseră un atelier internațional de muzicologie în 2013, intitulat *Performing musical notations: sounds, signs, and orality*.

1. Editoriale de Valentina Sandu-Dediu și Nicolae Gheorghită

2. Studii și eseuri semnate de Nicolae Brânduș, Dragoș Călin, Ștefan Firca, Costin Moisil, Diana Moș, Mihai Murariu (București), Thomas Beimel (Wuppertal), Nicoletta Demetriou (Oxford), Alexandra Militaru (Rennes), Jaakko Olkinuora (Helsinki), Anna-Maria Rentzeperitsonou (Thessaloniki), William Tallotte (Paris-Londra), Richard Widdess (Londra); Manana Andriadze, Eka Dughashvili, Ketevan Matiashvili, Ekaterine Oniani, David Shugliashvili (Tbilisi)

3. Recenzii semnate de Radu Mihalache, Alice Tacu (Bucharest), Magda Sukhiashvili (Tbilisi)

Ajungem la al șaselea an de existență a revistei, **2015**, când am continuat să explorăm arii

tematice deja enunțate anterior, cum ar fi *Muzica românească (2)*, și totodată să propunem altele noi: *Muzicologia românească* și *Alexandr Scriabin* (profil de compozitor sărbătorit în 2015 – 100 de ani de la dispariția sa). Așa cum arată peisajul autorilor din **Numerale 21-24**, este din fericire la fel de variat (din punct de vedere al apartenenței geografice) ca până acum:

1. Editoriale de Valentina Sandu-Dediu, Florinela Popa și Nicolae Gheorghită.

2. Studii și eseuri semnate de Lincoln Ballard (Washington), Thomas Beimel (Wuppertal), Smiljka Kitanovic (Salt Lake City), Anna Levy and Gregory Myers (Sofia-Minnesota), Nicolae Coman, Grigore Cudalbu, Monica Gurău-Mihalache, Antigona Rădulescu, Valentina Sandu-Dediu, Lena Vieru (București), Oleg Garaz (Cluj), Anna Arevshatyan, Georgi Gyodakyan și Artur Shahnazaryan (Yerevan)

3. Recenzii de Florinela Popa și Mher Navoyan (Yerevan).

Internaționalizare, vizibilitate, strategie tematică: trecut, prezent și viitor

În curând (din 2017, mai precis), *Musicology Today* va putea porni pe un nou drum, după acumulările celor șapte ani de acasă. Dacă până acum oricine poate constata că am realizat – cu mijloace minimale și cu travaliul intens al unui grup restrâns de colegi – o bază solidă pe care se poate clădi mai departe, mai sunt încă destule obiective de atins.

Vizibilitatea internațională era – și a rămas – o temă preferată în toate disciplinele din învățământul superior și din cercetare, promovată, impusă de Ministerul Educației, indiferent de diversele orientări ale guvernelor din ultimii ani. Atunci când am întemeiat *Musicology Today* am avut și acest imbold, și anume de a crea o platformă pentru muzicienii români (muzicologi, interpreți, compozitori) care să îi ajute, să îi stimuleze în a câștiga „puncte” în carieră. Este vorba de obligația de a publica în reviste cotate internațional pentru a avansa în învățământul universitar și în cercetare, iar *Musicology Today* se numără printre acestea. Grație demersurilor începute de mine și duse mai departe cu temeinicie de Florinela Popa, revista are un contract cu EBSCO, care va trebui reînnoit în primăvara lui 2016, de asemenea este regăsită în catalogul internațional de literatură muzicală RILM și în bazele de date ale unor biblioteci prestigioase (de pildă, *Universität für Musik und darstellende Kunst*, Viena:

http://www.mdw.ac.at/bib/kataloge/dakapo/dakapo_zeitschr.html). Menționez aici interesul pe care bibliotecarii din Paris (*Conservatoire National Supérieur de Musique et Danse*) și Oxford (*Bodleian Libraries*) l-au declarat în corespondența purtată cu mine pentru achiziționarea volumelor tipărite de *Musicology Today*. Trebuie demarată procedura pentru ca revista noastră să fie indexată și în importanta bază de date pentru științele umaniste, ERIH+. Nu exclud indexarea de tip ISI Thompson, păstrând totodată multilingvismul care ne caracterizează: alături de predominanța textelor în engleză, rămânem deschiși pentru limba germană și franceză, ca moduri de exprimare pentru cele mai influente cercetări muzicologice moderne.

Vizibilitatea online poate, de asemenea, să fie mai consecvent exploatată. În primul rând, concepția site-ului poate fi reînnoită, în termenii grafici care să avantajeze accesarea simplă și atractivă a revistei pe internet. Am creat, desigur, o pagină *Facebook* a revistei (Ioana Marghita și cu mine suntem administratori), care poate fi mai activă (sau, în termenii marketingului actual, mai agresivă). Am putea relua, de pildă, săptămânal fragmente din studii, eseuri, recenzii tipărite, le-am putea rediscuta și alcătui un forum muzicologic efervescent în jurul publicației noastre. De asemenea, propun să ne gândim la o subtilă, minimală schimbare a denumirii (cum a fost, de pildă, *Dilema* modificată în *Dilema veche*). Motivul principal stă în faptul că, atunci când am ales acest nume pentru revistă, l-am căutat pe *Google* pentru a vedea dacă nu era deja folosit de o altă publicație. Căutarea mea nu a dat atunci nici un rezultat, însă ulterior am aflat că exista totuși altă revistă editată la Varșovia din 2004, în engleză, cu numele de *Musicology Today*. M-am simțit oarecum vinovată față de colegii polonezi, care trecuseră printr-o perioadă de stagnare (de aceea nu-i identificasem pe internet), dar care au devenit apoi activi și proeminenți

(v. <http://www.degruyter.com/view/j/muso>). Pentru că întâietatea cronologică le aparține, ar fi potrivit să ne reinventăm, după ce împlinim cei șapte ani de acasă, mai precis din 2017.

Nu în ultimul rând, ne-am străduit să fim vizibili în comunitatea noastră universitară, mai ales datorită sprijinului permanent oferit de Antigona Rădulescu, prorector UNMB și redactor șef al ziarului *Acord*. În acest ziar – prețios pentru felul în care ține la curent viața muzicală românească cu ceea ce se întâmplă în UNMB – există câteva articole care anunță noutățile editoriale ale revistei noastre.

Strategia tematică va trebui să fie mai coerentă: noi încă o adaptăm parțial și ulterior materialelor pe care le primim. Ar trebui să lansăm din vreme teme, idei, dezbateri în spațiul virtual și să le reflectăm apoi prin ceea ce selectăm spre publicare; ar trebui, cu alte cuvinte, să devenim inițiatori, catalizatori de subiecte care pot grupa în jurul lor specialiști. Bineînțeles că putem continua să integrăm contribuții valoroase pe care le identificăm în contextul unor simpoziioane sau concursuri de muzicologie; putem de asemenea să alăturăm cercetărilor originale unele traduceri în engleză, germană sau franceză ale unor studii românești semnificative, selectate din alte publicații (așa cum am mai procedat).

Preocuparea principală trebuie să rămână fixată însă asupra unor cercetări originale, venite din România și din afara ei, concentrate pe muzică românească sau universală, pe repertoriu clasic-occidental sau al tradițiilor orale, laice sau sacre.

Faptul că baze de date internaționale și alte publicații (*Liturgical chant bibliography*, în *Plainsong and Medieval Music*) au arătat interes pentru conținutul din *Musicology Today* nu poate decât să stimuleze activitățile viitoare ale revistei. Grijă noastră trebuie mereu îndreptată asupra menținerii site-ului în cele mai bune condiții și a remedierii disfuncționalităților care apar, din când în când, pe acest suport online.

Dan Buciu și creativitatea scarlattiană într-o poetică muzicală decriptată

prof.univ.dr. Alexandru Leahu

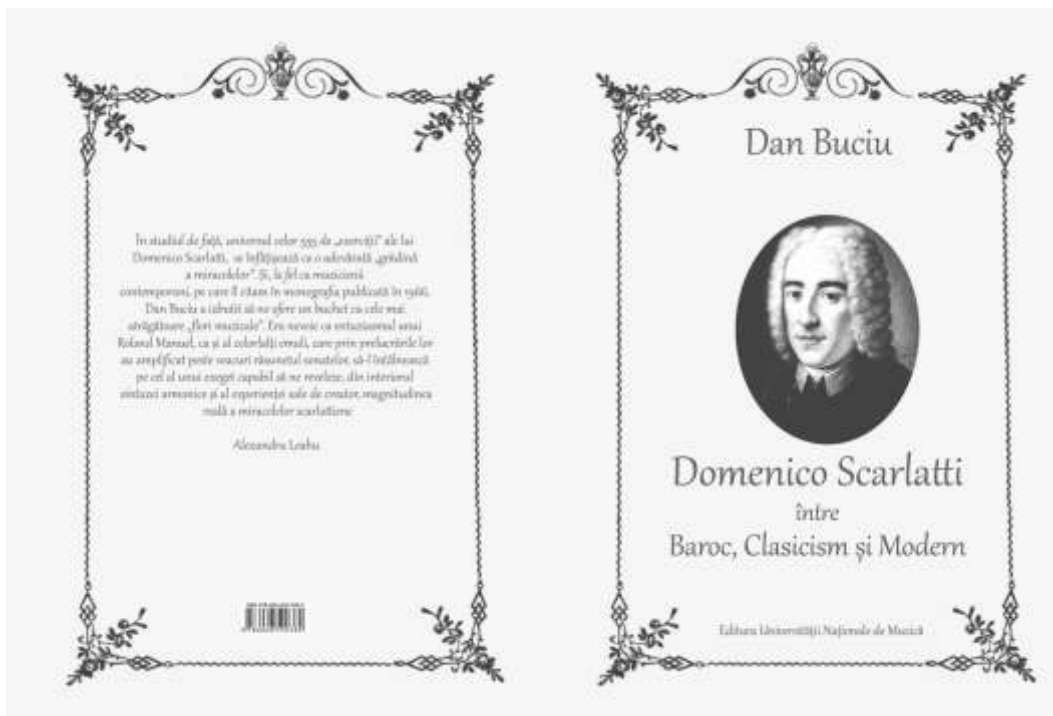
A reuni într-o lucrare argumentele muzicale prin care contemporanul lui Bach și Händel (născuți în același an, 1685) își depășește cu mult epoca, extrăgând din noianul celor 555 de „exerciții pentru clavecin” o sumedenie de „îndrăzneli” dintre cele mai uimitoare, reprezintă o performanță în sine.

Cartea lui Dan Buciu și etapele în care situează creativitatea scarlattiană conturează imaginea unei poetici muzicale extraordinare de elaborate, ca revers a ceea ce autorul considera a fi doar „gluma ingenioasă a artei”. Era nevoie de competența teoreticianului și de gustul rafinat al compozitorului pentru a scoate la suprafață acest strat spectacular al inovatorismului, prin intermediul căruia Scarlatti variază la nesfârșit un discurs ce se păstrează în limitele unei scheme de desfășurare invariabile.

Domenico Scarlatti se formează în ambianța trustului operistic familial, patronat de tatăl său, Alessandro, denumit „părintele belcandoului”. Alături de el activau numeroasele rude cu specializări muzicale diverse. Domenico deprinde, în acești ani de ucenicie, toate manierele de a compune, pentru a putea răspunde feluritelor comenzi venite din partea Bisericii, a teatrelor de operă sau a curților princiare. Lista creațiilor din acea perioadă arată o disponibilitate exemplară în a elabora muzica în facturi și maniere diverse. A fost o șansă nesperată pentru el faptul de a fi fost angajat de fiica regelui Portugaliei ca profesor de clavecin, instrumentul care îi crease o faimă de virtuoz inegalabil. Astfel, poate renunța la împovărătoarele comenzi de muzică religioasă sau de operă, dedicându-se în exclusivitate facturii clavecinistice, în forma sa cea mai aridă, a „exercițiilor”.

În timpul lui Scarlatti, se întrepătrund două mari versante ale practicii: realizarea spontană, improvizatorică, numită *alla mente*, și compoziția scrisă – *res facta* – ce va câștiga tot mai mult teren în deceniile ulterioare. Libertatea de exprimare și fantezia interpretului satisfăceau în cel mai înalt grad gustul spectatorilor, prin efectele și soluțiile surprinzătoare, ce nu ocoleau nici facturile polifonice improvizate.

Cea de a doua practică îi constrângea pe compozitori să apeleze la noianul de formule secvențiale tipizate – așa numitele *maniere del sinfoneggiare* – care estompau originalitatea creatorului. În zilele noastre, bunăoară, a fost imposibil să se decidă dacă creatorul unui concert pentru oboi este Bach, Vivaldi, Benedetto Marcello sau fratele acestuia, Alessandro; finalmente, autorul a fost consemnat ca „anonim venețian”. Domenico Scarlatti era sortit să devină și el un „anonim iberian”, dacă n-ar fi găsit antidotul atât la ariditatea metodică a „exercițiilor”, cât și la izolarea și însingurarea la care îl supuneau viața austeră de la curtea spaniolă, unde se transferase odată cu căsătoria protectoarei

sale, Maria Barbara, cu moștenitorul tronului hispanic.

Aviditatea de muzică, de impresii înviorătoare îl făcea să capteze ecourile oricăror sonorități. „Scarlatti se inspira și din cântecele cărușilor sau al paznicilor de catâri” – scria istoricul Burney. Exercițiile arată însă o paletă incomparabil mai vastă și o putere de stilizare și miniaturizare pe măsură. Recunoaștem acolo, disimulat, răsunetul fanfarelor de curte sau al vânătorilor regale, al ghitarei sau

mandolinei, al flamenco-ului, dar și al dansurilor înfocate, al vechilor motete, dar și al fastuoaselor *concerti grossi*. În 1966, publicam o monografie *Domenico Scarlatti*, în care arătam rolul folclorului iberic și al celor amintite mai sus în elaborarea unei facturi instrumentale de o nouitate de nedepășit. O carte a lui Roland Manuel oferea și formularea concentrată a modernismului scarlattian: „Acest diavol de napolitan a trăit prin anticiparea tuturor aventurilor muzicii moderne. El visează ca Schumann, jonglează ca Ravel, modulează ca Fauré și se înverșunează ca Stravinski.”

Este citatul care, preluat ca *motto* în cartea lui Dan Buciu, pare a fi imboldul care declanșează

în acest fervent admirator și comentator al „sonatelor” dorința de a adevăra prin exemple concludente cele cuprinse în entuziastele aprecieri.

Raportarea inovatorismului scarlattian la modelele Barocului, Clasicismului și Modernismului, pe care compozitorul le modifică sau anticipă, minuțiozitatea reliefării detaliilor privitoare la formulele acordice sau melodice, la tiparele arhitectonice sunt doar câteva din atributele ce conferă cărții lui Dan Buciu o valoare de unicat.

Pentru că, dincolo de elocvența citatelor muzicale, de vioiciunea comentariilor ce subliniază rafinamentele de limbaj, textul abundă în comparații, trimiteri la contemporani, predecesori sau succesori ai lui Scarlatti, într-o panoramă trans-istorică ce îmbrățișează vaste aspecte ale culturii muzicale. Cartea nu ocolește nici detaliile privitoare la editarea „Sonatelor”, la intervențiile ce au alterat uneori caracterul insolit al sonorităților în tentativa de a tempera „emanciparea disonanțelor”, care se întrezărea deja în acel context clavecinistic.

Dacă teoreticienii stilului văd în exprimările metaforice niște „devieri de la normă”, Dan Buciu ne convinge că metaforele clavecinisticii scarlattiene sunt în mare parte „anticipări ale unor norme” și că substanța discursului este, potrivit caracterizării lui Blaga privitoare la caracterul poetic la limbajului, „în întregime metaforică”.

O adevărată „grădină a miracolelor”, cum scriam în prefață, din care autorul a știut să extragă cele mai atrăgătoare și uimitoare „flori muzicale”. În ansamblul lor ele dezvăluie datele fascinante ale genialității și ale unui proces creator care, potrivit lui Honegger, ar fi rămas pentru totdeauna „misterios și intransmisibil”.

Compozitorul Nicolae Coman omagiat la UCMR

conf.univ.dr. Carmen Manea

Recitalul de muzică și poezie desfășurat în Aula Palatului Cantacuzino în 28 martie 2016 a fost dedicat compozitorului Nicolae Coman, cu prilejul aniversării vârstei de 80 de ani. Programul, alcătuit din creații reprezentative ale muzicianului, a beneficiat de prestația de înalt nivel artistic a unor apreciați interpreți – mulți dintre ei, discipoli ai maestrului. Remarcabile prin bogăția inspirației melodice, prin originalitatea armoniilor, prin prezența inflexiunilor modale, prin rafinamentul timbral și logica construcției, creațiile sale impresionează prin caracterul lor poetic și profunzimea semnificațiilor. Muzica sa constituie expresia unei înalte meniri de continuare a unei tradiții valoroase și de înnoire în spirit contemporan.

În deschiderea programului, soprana Bianca Manoleanu și pianistul Remus Manoleanu au interpretat cu rafinament și dăruire liedurile *Sensation* (pe versurile lui Arthur Rimbaud), *Freudvoll und leidvoll* (pe versurile lui Johann Wolfgang Goethe) și *Cântec de zori* (pe versurile Mariane Dumitrescu). De-a lungul timpului, cei doi artiști au inclus în recitalurile lor numeroase lieduri scrise de Nicolae Coman.

În continuare, pianista Ana Maria Ioan a redat cu multă fantezie și subtilitate mișcarea lentă din *Sonata pentru pian*. Ca un omagiu adus fostului profesor de armonie, tânăra doctorandă a interpretat împreună cu două colege o lucrare cuceritoare, dedicată de compozitor pianului la șase mâini.

Mezzosoprana Claudia Codreanu și pianista Diana Vodă-Nuțeanu au prezentat liedurile *Über allen Gipfeln ist Ruh* (pe versuri de Goethe), *S-au aprins rugurile* și *A coborât despărțirea* (pe versurile Ioanei Tsatsos) și *Le cloches* (pe versurile lui Guillaume Appollinaire). Admirând colaborarea artistică și prestația emoționantă, plină de noblețe a celor două interprete, mi-am dat seama că maestrul Coman abordează arta sunetelor ca sentiment și știință. Îngemănarea subtilă a fanteziei cu gândirea este percepută în toată creația sa; originalitatea muzicii sale se datorează nu doar harului și măiestriei componistice incontestabile, ci și integrității, armoniei și luminozității personalității artistului. În lucrările sale, imaginile muzicale conțin inedite valențe poetice și picturale. Creațiile surprind prin mobilitatea fanteziei și prin modernitatea demersului componistic. Pianistă Ema Profirescu-Geamănu și actorul Silviu Geamănu au interpretat *Anotimpuri pentru pian și recitator*, lucrare în care Nicolae Coman se prezintă în dublă

impostază: de compozitor și poet. Ascultând această creație impresionantă prin frumusețea și profunzimea semnificațiilor, îmi aminteam cuvintele lui Paul Valéry, care credea că toate poemele scrise de-a lungul vremii ar putea fi atribuite unui singur „poet atemporal”, nimeni altul decât „spiritul creator.” Fără îndoială, muzica și versurile lui Nicolae Coman stau mărturie pentru forța și originalitatea spiritului său creator. Interpretarea celor doi artiști a evocat cu subtilitate și fantezie o galerie insolită de imagini, de evenimente și personaje antrenate în fascinante jocuri de lumini și umbre. Îngemănate original, poezia și muzica au dezvăluit, din multiple perspective, bogăția universului artistic al creatorului, situat între vis și realitate. În același timp, Anotimpurile evocate de compozitor constituie meditații în tonalități luminoase și grave asupra destinului uman și a scurgerii inexorabile a timpului. Aflat într-o rafinată mișcare de nisip care se prefiră într-o clepsidră, discursul poetic se consumă firesc, voit lent, repetând parcă etapele unui miracol cosmic.

Soprana Alina Bottez și pianista Lavinia Coman au prezentat ciclul *L'ombra del mar* - Șapte cântece pe versuri de Miquel Martí i Pol: *L'ombra del mar; Apunt; L'amor, tal volta; Arbres; Un sonnet per a tu; El cant; Us proposo de compartir...* Aflate într-o excelentă colaborare la nivel artistic și ideatic, cele două minunate interprete au oferit o versiune emoționantă a liedurilor. Publicul a fost fascinat în egală măsură de frumusețea muzicii, de prestația expresivă, plină de patos și dezinvoltură a Alinei Bottez, de arta pianistică remarcabilă, plină de subtilitate a

Laviniei Coman. În încheierea recitalului, saxofonistul Nicolas Simion și pianistul Adi Stoenescu s-au lansat în *Improvizații de jazz* pe teme din piesele pentru pian *Fluturile și roua* și *Tunelul oranj*. A fost o adevărată demonstrație de creativitate și

virtuozitate, primită cu entuziasm de public. După bis-ul în care duo-ul a imaginat un inedit „portret muzical” al compozitorului, spectatorii au avut surpriza de a primi în dar un CD cuprinzând lucrările *Anotimpuri* și *5 Reverii*, redată de pianista Ema Profirescu-Geamănu și actorul Silviu Geamănu (avându-l ca producător pe Nicolas Simion).

Nicolae Coman, acest mult prea nobil reprezentant al artei componistice contemporane, a împlinit 80 de ani. Este o victorie, după cum și creațiile sale pot fi considerate adevărate victorii în peisajul muzicii actuale.

În pofida unei biografii foarte discrete, prezența sa pedagogică, artistică și spirituală a iradiat o influență binefăcătoare, cu consecințe excepționale în formarea generațiilor succesive de muzicieni.

La mulți ani, Maestre, cu putere de muncă și multe proiecte duse la bun sfârșit!

Un nou sezon de conferințe Round Table București

Ana Diaconu – Muzicologie, anul II

Joi, 11 februarie 2016, a început un nou sezon al spectacolelor-conferință moderate de muzicologul Valentina Sandu-Dediu, sub genericul *Round Table București*.

Primul eveniment din seria celor 8 anunțate ne-a prezentat Bucureștiul din perspectiva coregrafului și managerului cultural Cosmin Manolescu. Pe parcursul ultimilor 25 de ani, acesta a întreprins o activitate intensă de promovare a dansului contemporan în România, realizând proiecte și colaborări cu

artiști din diferite colțuri ale lumii (S.U.A., Japonia, Marea Britanie, Franța ș.a.).

Răspunzând la obișnuita provocare a organizatorilor de a realiza un video de prezentare al locului preferat din București, Cosmin Manolescu a indicat Hanul Gabroveni-

clădirea găzduiește astăzi cel de-al doilea sediu al ARCUB. "Am ales spațiul respectiv, a mărturisit Cosmin Manolescu, poate și din nostalgie, pentru că în 1996, după ce am terminat masterul în management cultural, a fost primul meu job. Pentru trei ani de

zile am fost consultant artistic la ARCUB și m-am ocupat de programele de artele spectacolului pe care le-am derulat acolo. Am produs peste 6-7 producții de dans contemporan și de teatru, am organizat *Festivalul de dans britanic* cu ARCUB, *Festivalul de dans portughez* și prima *Platformă a dansului contemporan românesc*. E cumva legat de începuturile mele."

În a doua parte a discuției, invitatului i s-a cerut un pronostic cu privire la șansele Bucureștiului de a obține titlul de Capitală Culturală Europeană pentru anul 2021. Răspunsul nu s-a lăsat așteptat: "Șansele Bucureștiului se mențin în continuare. Depinde foarte mult de echipa care va lucra la finalizarea dosarului. Depinde foarte mult dacă Consiliul General va aproba strategia culturală a orașului București, care este o condiție esențială pentru depunerea dosarului. Din cele patru orașe care au rămas în finală, Bucureștiul e singurul oraș care încă nu și-a revotat strategia culturală."

Dialogul a fost completat cu diferite momente artistice: o proiecție din filmul *Zmeul – Ce este dansul contemporan* și două duete coregrafice, susținute de Cristina Lilienfeld și Smaranda Gabudeanu și, respectiv, de Catrinel Catana și Cosmin Manolescu.

Seara s-a încheiat cu o invitație la degustare de vinuri, susținută de Organizația Somelierilor din România.

În perioada imediat următoare, publicul bucureștean a fost invitat la alte întâlniri, avându-i ca protagoniști pe interpretul Marcel Pavel (18 februarie), violoncelistul Marin Cazacu (25 februarie), criticul literar Dan C. Mihăilescu (3 martie), arhitectul Ștefan Ghenciulescu (10 martie), redactorul-șef al Actualității Muzicale la Radio România

Cultural Sorina Goia (17 martie), actrița Ioana Flora (24 martie), și compozitorul Dan Dediu (31 martie). Evenimentele se desfășoară în fiecare seară de joi, în Studioul de Operă și Multimedia al Universității Naționale de Muzică din București.

Round Table București este un proiect al Uniunii de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România, proiect cultural cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România a acordat premiile sale pentru anul 2015 muzicienilor reprezentanți ai breslei care s-au evidențiat prin creații valoroase. Din rândul laureaților fac parte și membri ai comunității UNMB:

Doina Rotaru, pentru piesa *Bocet* pentru mezzosoprană, flaut, clarinet, percuție, harpă, violă și violoncel (premiul ex aequo, alături de Valentin Gheorghiu, pentru lucrare vocal-instrumentală);

Sebastian Androne, pentru piesa *Fearful Darkness* pentru 12 voci mixte și Marcel Costea pentru *Missa brevis – Kyrie eleison* (premiul ex aequo pentru lucrare corală amplă);

Mihai Murariu, pentru *3 Lieduri* pe versuri de Lucian Blaga (alături de Adrian Pop, premiul ex aequo pentru lied);

Mircea Tiberian, pentru musicalul *Jazzy Tarot* (premiul pentru spectacol);

Dan Buciu, *Domenico Scarlatti între Baroc, Clasicism și Modern* (premiul pentru sistematică);

Nicolae Gheorghită, *Musical Crossroads: Church Chants and Brass Bands at the Gates of the Orient* (premiul pentru istoriografie)

Conferințele Brăiloiu la UNMB

Lavinia Frâncu – Muzicologie, anul II

Seria *Conferințelor Brăiloiu*, inițiată acum mai bine de un an de „Direcția de Cercetare, Inovare și Informare” a Universității – coordonator conf.univ.dr. Nicolae Gheorghită –, a înscris până în prezent cinci asemenea evenimente. Și dacă la început ritmul de desfășurare a fost bianual, ultimele trei s-au succedat în intervalul a doar două luni.

Astfel, prima dintre prelegeri, cea din data de 24 martie 2015, organizată în colaborare cu Asociația *Octava*, a fost susținută de Levon Eskenian, directorul artistic al *The Gurdjieff Ensemble*, pe tema „Muzica lui Komitas Vardapet”. Comentariul a reliefat aspecte caracteristice muzicii armenesti și instrumentelor sale tradiționale. Cu acest prilej, ansamblul *The Gurdjieff*, sosit pentru prima dată la București, a interpretat câteva fragmente sonore concludente.

Următoarea întâlnire s-a desfășurat pe 2 iunie 2015, când dr. Gregory Myers din Canada a prezentat eseul intitulat „Byzantine Cathedral Chanting Practices among the Medieval Slavs”. De o mare audiență s-a bucurat dezbaterea programată marți, 2 februarie a.c., pe tema „Compozitor versus autor muzical”. Au participat Dan Dediu, Viorel Munteanu, George Balint, Dan Buciu și George Natsis, care și-au exprimat opiniile cu privire la *Opera în sunet și Opera în partitură – ipostaze ale creației sonore*, avându-l ca moderator pe muzicologul Nicolae Gheorghită. Caracterul interactiv a incitat publicul, care a intervenit cu numeroase întrebări și a formulat, de asemenea, opinii. Am reținut, în special, ideea concludivă a necesității formulării unui sistem de apreciere a valorii și originalității muzicilor noi.

Dirijorul Octav Calleya, pasionat de a promova ideile lui Sergiu Celibidache în ceea ce privește „Fenomenologia muzicală pentru dirijorii de orchestră”, a pus accentul, pe 23 martie a.c., pe explicarea sintagmei „fenomenologie a sunetului muzical”. Tot în cadrul *Conferințelor Brăiloiu* a avut loc workshop-ul susținut de drd. Raluca Matei (Colegiului Regal de Muzică din Manchester) în două zile consecutive – 28 și 29 martie a.c. – cu privire la „Sănătatea muzicienilor: prevenția în duet cu psihologia”. Făcând bilanțul conferințelor de până acum, remarcăm faptul că s-au dovedit utile, au pus în discuție subiecte puțin cunoscute sau de stringentă actualitate și s-au bucurat de audiență. Este firesc, așadar, să le așteptăm cu interes pe următoarele.

Prezentă la una din conferințele ciclului Brăiloiu, Ana Diaconu, studentă la secția de Muzicologie, anul II, a consemnat pentru

revista *Acord* câteva impresii.

Marți, 2 februarie, 2016, la Universitatea Națională de Muzică din București seria *Conferințelor Brăiloiu* a continuat cu un episod denumit *Masă rotundă*, având tema „Compozitor versus autor muzical. Opera în sunet și Opera în partitură – ipostaze ale creației sonore.”

Dezbaterile au gravitat în jurul unei problematice de mare actualitate cu care se confruntă compozitorii români: drepturile de autor și carențele legislative în materie. Au fost prezentate definiții și chiar două posibile sisteme de cuantificare a gradului de creativitate muzicală (elaborate de compozitorii Dan Dediu și, respectiv, George Balint), a căror necesitate a fost considerată de vorbitori a fi de netăgăduit în contextul vieții muzicale de astăzi. Primul dintre acestea (aparținând compozitorului Dan Dediu) a încântat ascultătorii prezenți printr-o ingeniozitate remarcabilă. Prin extrapolare, pornind de la sistemul creditelor transferabile din învățământul universitar, a rezultat un tabel. Acesta propune o terminologie precisă și cuprinzătoare pentru tipurile de lucrări evaluate (ex.: „operă-pastișă” sau „mixaj”), iar fiecare tipologie, la rândul ei, este însoțită de aprecieri procentuale, corespunzătoare nivelului de autenticitate pe care se

întemeiază (ex.: „mixajul – 3% aport creativ”). Au luat cuvântul cinci mari nume ale componisticii românești, pe care le enumăr, alăturând fiecăruia un fragment extras din discurs. Rațiunea selecției s-a bazat pe surprinderea, din mai multe perspective, a aceleiași noțiuni (de altfel, recurentă pe tot parcursul discuției), anume *ilustrația muzicală*.

Viorel Munteanu : „Ilustrația muzicală se deosebește total de muzica de scenă sau de muzica de film deoarece nu reprezintă o compoziție, ci o asamblare de fragmente ale unor lucrări preexistente.”

Dan Buciu : „Consider că ilustrația muzicală nu presupune un act creator, generator de drepturi de autor. Cel care a realizat-o are meritul de a fi găsit echivalențe sonore potrivite pentru filmul respectiv, piesa de

ASOCIAȚIA OCTAVA și 50 ANI de activitate a Asociației Naționale de Muzică București

vă invităm în 24 martie 2015, ora 17:00, în sala 98bis a Universității Naționale de Muzică București, la

Conferința

Muzica lui Komitas Vardapet

Muzica populară, muzica spirituală și instrumente tradiționale armenice

Lector: Levon Eskenian
- Director artistic al
The Gurdjieff Ensemble

Moment muzical:
Interpretare la duduk

The Gurdjieff Ensemble condus de Levon Eskenian sosește pentru prima dată în București, pentru concertul din 26 martie 2015, de la Sala Radio, ora 20:00.

Detalii pe www.octava.ro

Colaborarea este un proiect OCTAVA, în colaborare cu Direcția de Cercetare, Inovare și Informare a Universității Naționale de Muzică București

Partenerii susținători:

teatru etc., care beneficiază de aceste ilustrații, fără a putea vorbi despre un aport creator propriu-zis.”

George Natsis : “Nu poate fi un act de creație artistică nicio muzică preexistentă folosită pentru a îmbogăți sau a sublinia anumite scene, replici, dialoguri, stări ș.a.m.d.”

Dan Dediu : “Ilustrația muzicală face parte din alt continent, anume cel al suportului muzical

anexat altei arte principale. E vorba de adecvare la un alt act artistic. E un act de cultură mai degrabă decât unul de creație.”

George Balint : “Credem că prezentarea unei creații declarate ca operă sonoră, în alte condiții de utilitate decât cele acceptate de autor, constituie o alterare a statusului valoric propriu acelei opere în integralitatea ei și prin aceasta, un afront moral adus autorului.”

În decursul dezbaterii moderate de muzicologul Nicolae Gheorghită au fost menționați și compozitorii Cornel Țăranu și Adrian Pop, ambii de la Academia de Muzică “G. Dima” din Cluj-Napoca, care au redactat puncte de vedere, însă, din motive obiective, nu au mai putut fi prezenți la conferință.

Din comunicări a rezultat dezideratul comun: adoptarea unui sistem general și cât mai obiectiv de apreciere a valorii și, mai ales, a originalității noilor muzici.

Masa Rotundă a fost organizată de către Direcția de Cercetare, Inovare și Informare din cadrul Universității Naționale de Muzică din București. Subiectul, încă deschis interpretărilor, va fi continuat pe parcursul a mai multe conferințe, ale căror date vor fi anunțate ulterior.

Doctoratul în muzică – evoluția unei școli de nivel universitar înalt

prof.univ.dr. Lavinia Coman

Instituția doctorală a fost acceptată cu greu pentru domeniile artistice. În țara noastră, doctoratul în muzică a fost introdus în anul 1970, la Conservatorul *Gheorghe Dima* din Cluj, dat fiind că acolo activa maestrul Sigismund Toduță (1908-1991), primul – și multă vreme singurul – doctor român în muzică. (A obținut titlul de doctor la Istituto Pontificio di Musica Sacra din Roma, în anul 1938, după un stagiu de perfecționare la Conservatorul Santa Cecilia în perioada 1936-1938).

Pentru următoarele două decenii, Clujul a deținut "monopolul" asupra doctoratului muzical. Începând cu anul 1990, s-a înființat doctoratul la București, apoi la Iași, precum și în alte centre. Cadrele noastre didactice și-au luat inima în dinți și au început să aspire la acest adevărat "examen al vieții", mai întâi cu timiditate, apoi tot mai asiduu. În următorii 15 ani, aproape toți membrii corpului didactic din UNMB, cu gradele de profesori și conferențieri, au parcurs examenele și au obținut titlul mult visat. Ulterior, reforma în educație, proiectată pe principiile sistemului Bologna, a condus la obligativitatea doctoratului pentru toate cadrele didactice universitare. Îndeosebi pentru domeniul muzical, această condiție a presupus o semnificativă, puternică forțare care ține de specificul actului artistic, de înzestrările absolut necesare unui bun profesor de specialitate muzicală. Se înțelege că nu numai profesorii din zona artelor au avut de înfruntat obstacole mari, ci chiar și cei din zonele învățământului științific, tehnic ori socio-umanist. Spre o astfel de concluzie ne conduce realitatea potrivit căreia, în toamna anului 2015, guvernul României a fost nevoit să emită, pentru al patrulea an consecutiv, încă o ordonanță de urgență prin care mai sunt păsuite, pentru ultima dată, cadrele didactice universitare, înainte de a-i îndepărta din sistemele celor fără doctorat.

Întorcându-ne la câmpul nostru de activitate, putem spune că instituția doctoratului s-a clădit în UNMB pe baze temeinice, asigurate inițial de prestigiul unor personalități precum Victor Giuleanu, Octavian Lazăr Cosma, Nicolae Brânduș etc. Primele cercetări, finalizate cu eforturi uriașe din partea doctoranzilor, au adus la lumină lucrări valoroase, originale, având la bază expertize personale, o documentație serioasă, bogată, multilaterală și un efort lăudabil de a se specializa din mers în tehnicile de cercetare avansată. Căci trebuie să subliniem o realitate semnificativă: majoritatea doctoranzilor provenea dintre instrumentiști, cântăreți, interpreți a căror instruire inițială are puține tangențe cu cercetarea științifică în sensul riguros al acesteia. Valurile următoare de doctoranzi au provenit preponderent din rândul asistenților și al lectorilor universitari, din învățământul preuniversitar, dintre soliști, orchestranți, redactori etc., persoane tot mai tinere, aflate la mijlocul sau chiar la începutul carierei. Cu înființarea școlii doctorale s-a

marcat o schimbare nu doar organizatorică, ci o ajustare de principiu a orientării. Doctoranzii noștri sunt, în perioada actuală, în majoritate, proaspeți absolvenți ai studiilor universitare – ciclurile de licență și masterat. Datorită acestei realități, este de presupus reformularea și redefinirea finalităților și stilului de lucru în instituția doctorală. Astfel, doctoratul aproape că încetează a mai fi ceea ce a reprezentat până acum - atestarea excelenței într-un domeniu de cercetare, contribuția originală care conduce la o îmbogățire semnificativă în aria de activitate, certificatul suprem de valoare a unui unicat (invenție, descoperire, viziune nouă asupra domeniului, reorganizarea funcțională a acestuia etc.). Doctoratul devine, în condițiile actuale, modalitatea cea mai avansată de formare continuă, ca o prelungire firească, pe un plan superior, a ciclurilor universitare - licență și masterat. În momentul de față, aceasta este starea de fapt a doctoratului în muzică. Pe cale de consecință, ar fi superfluu să așteptăm de la proaspeții deținători ai titlului de doctor cercetări excepționale, semnificative pentru domeniile abordate. Accentul de importanță s-a mutat pe impactul formativ al studiilor doctorale asupra propriei cariere a tânărului doctor în muzică. Altfel spus, obținerea doctoratului devine, în aceste condiții, un mare câștig profesional pentru persoana în cauză și mult mai puțin o achiziție pentru știința (domeniul, tematica) respectivă. Școala doctorală din UNMB s-a adaptat foarte bine la această situație, oferind o susținere robustă noilor doctoranzi în pregătirea lor de bază. Cu siguranță, roadele unei asemenea pregătiri la nivel superior se vor regăsi în studiile finalizate și, mai ales, în proiectul personal de carieră al fiecărui doctorand în parte.

Date fiind condițiile actuale și de perspectivă apropiată, simt îndemnul să formulez cel puțin două sugestii pentru perfecționarea sistemului de pregătire în școala doctorală. Prima idee se referă la tematica abordată. Consider că este imperios necesar să se cultive cât mai stăruitor interesul și opțiunea pentru abordările interdisciplinare, îndeosebi în zona interferențelor muzică-psihologie, muzică-celelalte arte, muzică-medicină, muzică-științele comunicării, muzică-științele educației. (Anticitez că mi se va face de îndată observația că de „pedagogie” se ocupă DPPD, că nu se cuvine să se apropie, nici măcar cu gândul, lucrarea de gradul I cu teza de doctorat. Nici nu o facem! E vorba, în propunerea mea, de abordarea la nivelul înalt al cercetărilor pragmatice, din perspective convergente, a fenomenului educațional, care este domeniul de maximă importanță pentru "starea națiunii". Trebuie să conștientizăm faptul că mai mult de 50% dintre absolvenții noștri își desfășoară activitatea profesională în sistemul școlar. Ca profesori, ei ar trebui să fie antrenați în cercetarea avansată interdisciplinară. Evoc, spre exemplu, faptul că, în S.U.A., cercetarea doctorală abundă în

În cadrul Școlii Doctorale a Universității Naționale de Muzică din București, s-au desfășurat, de la începutul anului universitar până în luna aprilie inclusiv, următoarele conferințe:

Dan Dediu - *Bibliografie aplicată* (14.10.2015)

Șerban Dimitrie Soreanu - *Criterii & Scheme I, II, III* (21.10.2015; 11.11.2015; 9.12.2015)

Alexandru Leahu - *Ultimele cvartete de Beethoven, sub semnul introspecției și al conversiei lirice, proteice, a formelor și genurilor I, II* (27.10.2015; 03.12.2015)

Speranța Rădulescu - *Improvizația în muzicile orale: Note pe marginea unui volum etnomuzicologic de referință* (29.10.2015) și *Improvizația în muzicile orale: Două studii de caz desprinse din cultura muzicală rurală a românilor* (5.11.2015)

Grigore Constantinescu - *J.W. Goethe. Text și Muzică I* (13.01.2016)

Nicolae Brânduș, *Muzica - Obiect transdisciplinar III, IV* (27.01.2016; 17.03.2016)

Liliana Rădulescu - *Congruențe stilistice și estetice în paradigma interpretării muzicale I* (2.03.2016)

Dinu Ciocan - *O „teoremă muzicologică”: Orice creație ontogenetică a unei opere artistice sau științifice este implicată de o stare de grație dacă și numai dacă ea repetă – în esența ei – evoluția filogenetică a limbajelor specifice cărora aceste opere le aparțin* (7.04.2016) și *Unele probleme de actualitate în teoriile despre melodie și armonie în general* (21.04.2016)

astfel de proiecte, fără ca să i se fi reproșat vreodată pragmatismul și finalitatea educativă concretă.)

De asemenea, este necesar să fie încurajate studiile în domeniul managementului instituțiilor de învățământ muzical. Multe dintre aceste instituții (școli, licee, colegii etc.) suferă de management defectuos, neadaptat la realitățile actuale din zona culturii și lipsit de viziune prospectivă. Prin studii doctorale s-ar asigura o șansă mai bună orientării învățământului nostru muzical la toate palierele.

A doua sugestie ține de inițierea seriilor de doctoranzi în tehnicile de lucru, de documentare, de redactare etc. Ne aflăm încă în toiul unor scandaluri la nivel național legate de plagiatul în tezele de doctorat. Se impune cât mai repede organizarea unor cursuri susținute de experți cu privire la etica muncii științifice, în direcții precum:

continuare în pagina 11

continuare din pagina 10

- tehnicile de accesare, preluare, utilizare a documentației în tematica de interes;
- modalități licite de citare, prelucrare, utilizare a citatelor;
- preluarea ideilor, a temelor, a titlurilor etc.;
- utilizarea compilațiilor, a rezumatelor, a sintezelor din lucrări ale altor autori;
- despre plagiat, copiat, ca fraudă intelectuală, ca minciună, înșelătorie; există la noi o problemă majoră de mentalitate, având în vedere că în învățământul preuniversitar, principalul mod de raportare la textele aflate în studiu este acela prin care elevii sunt obligați să învețe pe dinafară, mecanic, comentarii impuse de profesori! În aceste condiții, referatele se redactează prin copiere și compilație, iar nimeni nu face referire la gradul de "împrumutare" din ideile altora;
- utilizarea surselor obținute prin documentarea pe Google, Wikipedia, Facebook etc., după verificarea riguroasă a acestora prin surse clasice de informare;
- utilizarea interviului, a memoriilor, a documentelor audio/video etc.;
- alcătuirea bibliografiilor;
- etica ajutorului sau a sprijinului oferit doctorandului de alte persoane sub forma textelor redactate prezente în teză. Sau teza în integralitatea ei, elaborată de altă persoană!
- probleme legate de etica și integritatea

academică;

- despre parafraze, de exemplu: fenomenul parafrazării e generalizat.

Există teze întregi alcătuite din parafraze și conpecte din lucrările altor autori, fără contribuție personală a autorului la tema propusă. Sunt de părere că problema parafrazării ca stil preponderent în elaborarea tezei de doctorat se cuvine să fie analizată în paralel cu discuția amplă privind intertextualitatea. Știut fiind că, dintotdeauna, "cărțile se fac din cărți", devine extrem de important să putem stabili cât mai exact criteriile admise după care folosirea textelor stăine ca texte proprii este licită, bine venită, necesară etc. Există în universități softuri antifraudă, însă, după cum se constată, relevanța acestora este parțială. Se impune activarea și mărirea responsabilității comisiilor de etică din universități, Comisia Națională de Etică având un nivel prea general pentru a putea analiza cazurile punctuale, în specialități și hiperspecializări multiple. Problema este foarte complexă și se cere o abordare serioasă, în paralel cu organizarea acelor cursuri de inițiere, care să fie obligatorii la începutul studiilor doctorale. (Am preluat unele sugestii din articolul *Softul antiplagiat* de Ioana Niculescu, din ziarul Adevărul din 22 octombrie 2015, p. 7.)

Etica muncii științifice nu e o glumă, și nici un vis frumos! E o realitate, marcată de reguli

stricte, reglementări și legi, care se cuvine să fie conștientizate de către fiecare tânăr doctorand, precum și de instituția doctorală în ansamblul ei. De asemenea, este timpul ca răspunderea pentru constatarea și sancționarea abaterilor de la Legea privind etica cercetării științifice din 2004 să se mute din atribuțiile Comisiei de Etică a Ministerului Educației și Cercetării la nivelul fiecărei universități care organizează doctorate.

Deoarece ne interesează în cel mai înalt grad prestigiul instituției doctorale în domeniul nostru, vom face observația amară că există în comisiile parlamentare de profil - și chiar în rândul factorilor guvernamentali decidenți - opinii defavorabile, prin care se minimalizează importanța doctoratului în arte, în general, și în muzică, în special. Există, totodată, discuții cu privire la relevanța științifică a doctoratului profesional. Astfel de discuții "plutesc în aer" și nu sunt de natură a încuraja străduința către excelență a doctoranzilor și a îndrumătorilor lor. Cu atât mai mult, revine participanților la activitățile doctorale îndatorirea de a aduce performanța în cercetarea specifică la cel mai înalt grad de împlinire.

Nota redacției: *Un semnal pozitiv pe tema eticii universitare în domeniul cercetării doctorale vine dinspre școala noastră doctorală care a introdus din primul semestru al anului universitar 2015-2016 un curs de redactare a tezelor de doctorat.*

Filarmonica din Berlin la noi acasă

prof.univ.dr. Antígona Rădulescu

A putea urmări în direct concertele uneia dintre cele mai valoroase orchestre din lume, Filarmonica din Berlin, este un vis aproape de nerealizat. Câți melomani sau muzicieni profesioniști au putut-o asculta anul trecut în România, la Sala Palatului, în timpul Festivalului internațional "George Enescu"? Și câți dintre noi pot plăti pentru un abonament care să ne înlesnească *on line* o astfel de posibilitate?

Rezolvarea neașteptată a problemei a venit din partea Institutului Goethe din București, care a inițiat un proiect comun cu universitatea noastră. Astfel, din luna februarie, la Studioul de Operă și Multimedia sunt transmise live în HD programele Filarmonicii din Berlin cuprinse în stagiunea actuală - seria lor se va arca până la mijlocul lunii iunie.

Prezentă la transmiterea primului concert, doamna Evelin Hust, director al Institutului Goethe, s-a adresat în primul rând studenților din Universitatea Națională de Muzică București, considerați de domnia sa principalii beneficiari ai acțiunii. Colaborarea părților din organismul viu al unei mari orchestre, strălucirea prezențelor solistice, tipologiile dirijorilor contemporani de top sunt doar câteva din datele esențiale pe care

spectatorul avizat - muzicianul încă în formare - le are la îndemână atunci când urmărește cu urechea și cu ochiul trăsăturile de arcuș, vibrațiile anciilor, ropotul bețelor pe suprafețele percutante sau vultele baghetei care pune totul în mișcare. Frazare, armonizare, maleabilitate, cultura sunetului sunt câteva din

elementele de tehnică superioară care nu se mulțumește să atingă doar culmi de virtuozitate, ci se pune în slujba calităților expresive ale muzicii.

Impresionează apoi spectacolul instrumentelor, adevărat amalgam de culori și materiale, însuflețite de mâini febrile, de aerul suflat de buzele sensibile, de gesturile

corpurilor în continuă mișcare, dar atent coordonate. Putem merge chiar mai departe cu constatările - avem acces la politica repertorială a instituției berlineze. Este vorba despre știința îmbinării lucrărilor într-un program care se hrănește și din muzica prezentului, și din cea a marii tradiții, care

satisfacă în egală măsură nevoia de diversitate, setea de noutate și apetitul pentru capodoperele cu mare popularitate. Obținem apoi informații despre soliștii incluși în program - mari maeștri dispuși să se prezinte cu sinceritate în interviuri difuzate în pauza concertului. Îi unește pe aceștia o serie comună de calități: efort continuu de autoperfecționare, munca susținută, deschiderea spre experiențe muzicale diverse, interesul pentru proiecte noi, pentru colaborări cu muzicieni - interpreți și compozitori - din întreaga lume.

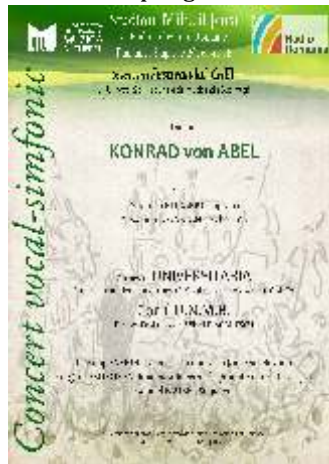
Potențialul acestor seri este foarte mare. El a atras deja un public venit din afara universității, autentici iubitori de muzică de înaltă calitate. Și, cine știe, poate că nu peste multă vreme, printre soliștii, instrumentiștii marilor orchestre sau dirijorii de mâine se vor număra studenții noștri de astăzi. Nu ne costă nimic acest exercițiu de imaginație!

Festivalul "Chei" reprezintă unul din proiectele de cursă lungă al UNMB. Următorul grupaj de cronici ne arată cum se înfățișează astăzi cele mai bune produse artistice și științifice ale comunității noastre academice.

Festivalul „Chei” – un nou capitol

Ana Diaconu – Muzicologie, anul II

Duminică, 3 aprilie 2016, în Studioul "Mihail Jora" al Radiodifuziunii Române, a avut loc primul eveniment dintre cele propuse anul acesta de programul Festivalului "Chei",

organizat de Universitatea Națională de Muzică din București.

În fața unui public (poate nu suficient de numeros) și-au dat concursul orchestra studentească *Universitaria*, coordonată de conf.univ.dr.

Alexandru

Ganea, și Corul Universității Naționale de Muzică din București, sub bagheta prof.univ.dr. Mihail Diaconescu. Alături de ei, s-au remarcat în ipostază solistică soprana Andreea Blidariu și baritonul Alexandru Constantin.

Programul concertului inaugural a fost unul complex și, totodată, divers. S-a constituit, în prima jumătate, din uvertura operei *Forța destinului* de Giuseppe Verdi și din șapte fragmente muzicale selectate din primele două suite *Romeo și Julieta* de Serghei Prokofiev. Finalul s-a derulat într-o atmosferă solemnă, izvorâtă din sonoritățile *Requiemului* de Gabriel Fauré.

La pupitrul dirijoral s-a aflat Konrad von Abel, un muzician de origine germană, care a studiat și s-a aflat timp de foarte mulți ani în preajma

lui Sergiu Celibidache; de altfel, el se numără, în continuare, printre cei mai importanți promotorii fenomenologiei muzicale.

Dirijorul ne-a împărtășit câteva impresii privind colaborarea sa cu studenții Universității Naționale de Muzică din București. "În primul rând, este întotdeauna o reală plăcere să lucrez cu oameni tineri. Ceea ce le este specific acestora este faptul că au foarte multă deschidere și că nu și-au format încă propriile obiceiuri. Pe de altă parte, ei au foarte multe de învățat în privința muzicii, a integrării într-o orchestră. De asemenea, la nivelul disciplinei artistice, au destul de mult de învățat, dar se află aici tocmai în acest scop, așa că a fost minunat să lucrez cu ei și să încerc să îi îndrum către un alt stadiu de înțelegere. Numai în aceste condiții muzica poate crește."

În sală s-a aflat și soprana prof.univ.dr. Bianca Manoleanu, îndrumătoare a celor doi soliști. Aceasta și-a exprimat aprecierea față de implicarea și însuflețirea de care au dat dovadă tinerii muzicieni: "Concertul, în întregimea lui, este un concert-lectie. S-a văzut și pe scenă ceea ce au lucrat în timpul acestei săptămâni de stagiu. Au învățat să cânte, atât la instrument, cât și vocal, moale, rafinat, cu emoție interioară. Aceste lucruri nu au existat peste tot în mod egal, mai ales în ceea ce privește prima parte, însă la Fauré au arătat o mare măiestrie, și copiii din orchestră au acompaniat minunat."

Spectacolul s-a derulat într-o manieră

fermecătoare prin vigoare și avânt tineresc. Totodată, prezentarea

unuia dintre cele mai apreciate și cutremurătoare opusuri din repertoriul universal (chiar dacă sub înfățișarea unui diamant nu atât de bine șlefuit) – *Requiemul* lui Gabriel Fauré – apărea, încă de la început, ca un important garant al unei serii reușite.

Așadar, un program inspirat, un dirijor cu o viziune cuprinzătoare și admirabilă asupra

muzicii, un nucleu de tineri interpreți dornici să-i împlinească toate așteptările... S-a conturat în mod promițător momentul inaugurării celei de-a opta ediții a Festivalului "Chei". Evenimentele au continuat pe durata a nu mai puțin de două săptămâni și au cuprins manifestări felurite, de la concursuri studentești și simpozioane, până la recitaluri camerale, spectacole de operă, concerte simfonice și de muzică pop și jazz, în final.

Orchestra "UNIVERSITARIA"

Vioara I

Beatrice Găgiu – concertmaestru
Răzvan Anemțoaiei
Andra Andrei
Laura Șandru
Cristina Șarpe
Nicoleta Petre
Any Clara Mihai
Arpad Fejer
Ștefan Roșu
Daniela Tudor
Ana Molnar
Johanna Strubert
Georgiana Țane

Vioara II

Ana Țipeanu – șef partidă
Ștefan Evanghelie
Diana Ciudin
Mihai Silișteanu
Krisztina Bucșe
Andreea Greluș
Raluca Constantin

Paul Răducanu
Nicolae Dobrovicescu
Andrei Radu

Iolanta Ieremia
Hristo Gkouletsos

Viola

Iulian Bolog – șef partidă
(colaborator – șef partidă violă
Filarmonica "Mihail Jora", Bacău)
Eugen Cojocaru
Theodor Andreescu
Iulia Cazacu
Valentina Pancă
Bogdan Făgăraș
Alexandru Cochisă
Ștefan Ene
Andreea Tudor

Violoncel

Ștefan Cazacu – șef partidă
Adrian Precup
Horațiu Ludușan
Constantin Borodin
Alexandru Totan

Alexandra Curcă
Thibault Joubert
Benjamin Chircă

Contrabas

Octavian Maxim – șef partidă
Iulian Țuț
Ionuț Cristea
Săndel Smărăndescu – C.D.A.
UNMB, membru al Orchestrei
Naționale Radio

Harpă

Adriana Cîlțea
Evelina Daiana Andrieș

Flaut

Anca Cristescu
Cristina Dumitrescu
Teodora Iliescu
George Murgoci
Mihai Vaida

Oboi

Ana Boiangiu

Andreea Dragomir
Manuela Mureșan
Doris Iorga

Clarinet

Alexandru Cantea
Ștefan Voinic
Ciprian Melente
Cosmin Stanciu
Fagot
Alexandru Duda
Cristiana Crăciun
Vlad Maier

Corn

Mihai Adetu
Lucian Banu
Cosmin Vasilache
Andrei Pavel

Trompetă

David Cotoi
Sorin Robu
Răzvan Brînzilă
Dumitru Trocin

Trombon

Mirel Liță
Claudiu Chirilă
Andrei Lupașcu
Ionuț Păduraru

Tubă

Gabriel Rotaru

Percuție

Alexandru Stroe
Irina Rădulescu
Bogdan Marinescu
Iulia Bitta
Cătălin Cioargă

Pian

Miriam Drașovean

Celestă

Alexandra Mihăescu

Orgă

Eduard Antal

Corul Universității Naționale de Muzică din București

FCMPm, master anul I
 Florica Mădălina Cucu
 Maria Bianca Ionescu
 Eugenia Nicoleta Nicolae
 Ana Maria Nanu
 Maria Cristina Radu
 Dimitrie Vladimir Guicin
 Ionuț Dănuț Vancea
 Dorin Tiberiu Păun
 Laurențiu Manea
 Eduard Dinu
 Laura Andreea Holban
 Eusebiu Velica
 Elena Popa
 Andrei Adrian Stroia

FCMPm, master anul II
 Anuța Mariana Grigore
 Mianda Adelina Lojigan
 Soare
 Ana Maria Crăciun
 Anca Mihaela Vilău
 Silvia Mihaela
 Ungureanu
 Georgiana Niță
 Tiberiu Constantin Keri
 Ștefan Costea Marcu
 Cristian Mihail Paraschiv
 Petru Medveș
 Alexandra Modoran
 Beatrice Maria Băndoiu
 Amira Maria Pascu-Wadah
 Anastasia Irina Dincu
 Lavinia Andreea Docija
 Emanuela Ursache

FCMPm, licență anul I
 Silvia Mihai
 Ioana Diana Pop
 Andreea Pioară
 Eliza Tania Ciobanu
 Silvia Fieraru
 Ioana Cătălina Florea
 Roxana Alina Pene
 Loredana Gabriela
 Răduță
 Mădălina Ana Rohatcă
 Ioana Raluca Ilie
 Florentina Alina
 Constantin
 Francesca Gabriela Sîrbu
 Sarah Maria Andreescu
 Maria Gabriela Șimandi
 Maria Lavinia Iancu
 Ioana Diana Hrișcă
 Teodor Marin Foanță

Marius Barbu
 Emanuel Cristi Grigoraș
 Stavarache
 Sebastian Ion
 Dumitru Răzvan Popescu
 Ionuț Adrian Turcin
 Mihai Gorgan
 Remus Antonio Călin
 Adrian Florin Boboc
 Gabriel Alexandru Tătaru
 Georgian Mihai Mirea
 Constantin Balan

Tomescu
 Samuel Colpoș
 Daniel Florin Ghirvu
 Alice Tatiana
 Dranganagiu
 Anuța Mihaela Curcan
 Mihai Mădălin Voicu
 Laurențiu Nicușor Nicu
 Vladislava Milosavlevici
 Bogdan Păunescu

Absolvenți FCMPm
 Isabela Maria Slămnou
 Mioara Buhălțenu
 Silviu Gabriel Enache

FCMPm, licență anul II
 Ștefania Mădălina Radu
 Maria Elisa Ghizelea
 Elena Loredana Cursaru
 Iris Elena Țuțiuianu
 Elena Camelia Falcoș
 Alexandru Gabriel

Sonorități orchestrale în festival

Teodora Moise – Muzicologie, anul III

Al doilea concert din ediția a VIII-a a Festivalului "Chei" a fost susținut de orchestra "Concerto", alături de solistul Vlad Dănilă și de dirijorul Bogdan Vodă.

Sala "George Enescu" a Universității Naționale de Muzică București a reverberat, în data 4 aprilie, de acordurile *Preludiului la Tristan și Isolda* de Richard Wagner, de frumusețea sunetului fagotului din *Concertul pentru fagot și orchestră* de Nino Rota și de *Simfonia a II-a în re major* de Johannes Brahms.

Lucrarea primită cu cel mai mare entuziasm de către un public numeros a fost *Concertul pentru fagot și orchestră*. Autorul său, Nino Rota, a fost pianist, compozitor și dirijor italian, fiind cunoscut mai ales pentru partiturile de muzică de film. Și lucrarea

interpretată pe 4 aprilie nu a fost departe de coloana sonoră a unei pelicule de lung-metraj. Interpretarea lui Vlad Dănilă a fost inspirată. El a cântat cu multă convingere, a frazat inspirat, a scos în evidență momentele decisive ale intervențiilor solistice, făcând uitate unele momente în care a fost acoperit de orchestră. Aplauzele publicului i-au răsplătit efortul depus. Un bis cu *Suita a II-a* de Romani a completat momentul solistic al serii.

Preludiul la Tristan și Isolda nu a avantajat pe deplin orchestra – unele desincronizări, precum și lipsa rafinamentului mai ales dinamic au privat celebra pagină wagneriană de o parte din frumusețile sale bine-cunoscute.

Simfonia a II-a în Re major de Johannes

Brahms a încheiat concertul într-un efort de colaborare între dirijor și membrii orchestrei. Mai ales părțile extreme au fost la înălțimea așteptărilor cerute de impunătorul opus brahmsian. Este însă cale lungă până la atingerea unui nivel optim de colaborare între instrumentiști și dirijor, și mai ales până la redarea cu înțelegere deplină a muzicii interpretate.

Orchestra „Concerto”
Vioara I

Andreea Crăciunescu
 Constantin Mușat
 Sânziana Dobrovicescu
 Mirela Cumpănaș
 Andra Limban
 Andra Țăpurică
 Alexandru Marton
 Alice Muller
 Andreea Sâia
 Ciprian Reuș
 Ioana Popescu
 Renata Băluță
 Malvina Sekaci
 Claudiu Hartac
 Loredana Vișan

Vioara II

Alexandra Satnoianu

Bianca Gavrilescu

Ruxandra Cuptor

Emilia Botezatu

Irina Neacșu

Maria Ștefan

Beatrice Dragnea

Ana Maria Bărcăuș

Cristina Lazăr

Corina Dinișoae

Francisco Ramonda

Vlad Katolina

Adela Anuța

Gina Olaru

Ana Maria Petre

Andrei Stănculescu

Violă

Marius Nițu

Laura Căpățînă

George Goța

Ștefania Cosăilă

Violoncel

Mădălina Radu

Marilena Milcu

Andreea Brăilescu

Camelia Ciobanu

Marius Stancu

Victor Sandu

Contrabas

Florian Dragomir

Alexandru Iordache

Harpă

Iuliana Roșca

Flaut

Carla Stoleru

Doina Pîsnic

Lorena Palade

Diana Nedelea

Elena Greciuc

Amalia Aldea

Vincentiu Mantu

Oboi:

Carmen Snacov

Natalia Manciu

Oana Răducanu

Clarinet

Anton Vașile

Bogdan Mavroean

Ștefan Petria

Petre Marinescu

Andrei Maxim

Dan Văleanu

Ștefăniță Petrescu

Fagot

Ionelia Ghiță

Eduard Andreescu

Cristina Raița

Corn

Gilbert Negoită

Alexandra Truică

Andrei Aiordăchioaiei

Cosmin Vasilache

Trompetă

Marian Vițalariu

Alexandru Tcaciuc

Petru Miron

Elias Jula

Răzvan Mihăiță

Trombon

Vlad Leahu

Daniel Radu

Petru Oprică

Emanuel Miron

Tubă

Alexandru Antemie

Ioan Antemie

Percuție

Daniel Iliescu

Ioan Badea

Ana Drăgoi

Mihai Mînzar

Lucian Iacob

Pian

Ruxandra Boariu

Seara de orgă

Cecilia Benedicta Pavel – Muzicologie, anul III

Festivalul „Chei” a propus publicului, în cea de-a doua zi a sa, recitalul de orgă al studenților clasei lect.univ.dr. Dan Racoveanu, la sala „George Enescu” a Universității Naționale de Muzică din București. Instrumentul pe care s-a cântat, fabricat de Ferdinand Stemmer în 2008, este unul dintre puținele din țară apte să acopere deopotrivă cerințele muzicii baroce, dar și ale celei romantice. În aceeași componență

prezentată și într-un alt recital, în noiembrie trecut, Diana Tița, Geanina Adina Sălăgean, Ioan Paul Păuleț, Andra Iacobetz și Eduard Iosif Antal, însoțiți de comentariul explicativ al mentorului lor, au ales acum lucrări de Johann Sebastian Bach, César Franck și Jehan Alain.

continuare în pagina 14

continuare din pagina 13

Astfel, plasate de Cantorul de la Leipzig la începutul și sfârșitul ciclului *Clavier-Übung III* – exerciții de tehnică și stil, încărcate de simbolistică religioasă – *Preludiul și Fuga în mi bemol major BWV 552* au reflectat muzicalitatea și gândirea polifonică bine antrenată, ce o caracterizează pe Diana Țița. Precizez că această absolventă a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca a redevenit studentă la Facultatea de Istorie a Universității bucureștene și totodată la UNMB, unde își continuă perfecționarea cântului la orgă. Din același univers sonor creat de maestrul denumit cu temei „alfa și omega muzicii” am ascultat *Partita „Sei gegrüsset, Jesu gütig” BWV 768* (Fii salutat, bunule Isus), în versiunea plină de rafinament și culoare oferită de Geanina Adina Sălăgean. Cunoscută

ca profesoară de pian la Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti”, interpreta s-a dovedit – iată! – și o excelentă organistă.

Sensibilitatea și noblețea descriu prestația lui Ioan Paul Păuleț, organist la Biserica Romano-Catolică „Sfânta Tereza”, care s-a apropiat de *Preludiu, Fugă și Variațiuni în si minor op. 18* de César Franck pe un ton inspirat, convingător. Și tot din repertoriul francez au fost selecționate *Variațiunile pe o temă de Clément Jannequin* semnate de Jehan Alain.

Limbajul modern ce sintetizează stiluri și culturi diverse – am recunoscut sugestii debussyene și ni s-a atras atenția, printr-o binevenită prezentare, asupra celor indiene – a dobândit coerență într-o arhitectură impozantă realizată de masteranda Andra Iacobetz, licențiată a secției de compoziție la UNMB. Tensiunea dramatică și virtuozitatea sa admirabilă au însuflețit și ultima piesă a lui

César Franck, *Coral nr. 3 în la minor*.

Ultimul, dar nu cel din urmă, Eduard Iosif Antal, absolvent al Facultății de Filosofie din București și organist la Biserica Romano-Catolică „Sfântul Francisc de Assisi”, a revenit la repertoriul bachian prin impunătoarele *Preludiu și fugă în Sol major BWV 541*, evocatoare ale spiritului *concerto-ului grosso*. Dialogurile alerte, arabescul vocilor și profilul lor distinct au fost puse în valoare printr-o înregistrare deopotrivă maestruoasă și suplă. Același interpret a încheiat recitalul cu antrenantele ritmuri ale *Litaniilor* de Jehan Alain, cu sonorități modale și sugestii arhaice. După cele două generoase ore petrecute în ambianța complexă favorizată de „regina instrumentelor”, pot spune că seara de orgă din 5 aprilie a fost admirabilă.

O glumă... la operă!**Desiela Tătaru – Muzicologie, anul III**

Studentii și profesorii Departamentului de Canto și-au propus să ofere miercuri, 6 aprilie, un concert-spectacol desfășurat într-o manieră mai puțin obișnuită, anume, arii și duete din opere celebre, jucate, nu doar cântate pe scena Studioului de Operă și Multimedia al UNMB. În acest fel, fiecare moment muzical a constituit, în sine, o reprezentație, care a îmbinat cântul cu arta teatrală și scenografică.

Pentru debut a fost selectat duetul Umberto - Serpina din *La serva padrona* de Giovanni Battista Pergolesi, susținut de studenții Anastasia Ghiță și Sergiu Neamțu. Adrian Rădulescu a evoluat apoi în *Viva la Mamma* de Gaetano Donizetti, moment ce a captivat audiența atât prin calitățile interpretative, cât și cele actoricești ale protagonistului. Aria Reginei nopții din actul al II-lea din *Flautul fermecat* de Wolfgang Amadeus Mozart, cântată de Nora Păunescu, *Duetul pisicilor* de Gioachino Rossini - cu Gjergy Mani și Constantin Trașcă în rolurile principale - și aria lui Tonio din *Fiica Regimentului* de Donizetti - în interpretarea lui Bogdan Lupea și Tatiana Caisin - s-au desfășurat, în continuare, în aplauzele entuziaste ale publicului.

Momentele muzicale care au urmat au reflectat aceleași atribute de unicitate și profesionalism: Daniela Cârstea și Bogdan Podlovski în *Duetul muștelor* din *Orfeu în Infern* de Jacques Offenbach, Rodica Bunea cu aria Elizei din actul al II-lea din *My Fair Lady* de Frederick Loewe și Andreea Paraschiv, Adrian Rădulescu și Bogdan Chenciu cu o altă scenă din actul I al

aceleiași opere.

Spre amuzamentul publicului, studentul Andrei Mihalcea a interpretat aria celebrei Carmen din actul I al operei omonime de Georges Bizet, exagerând, prin soluția travestiului, caracterul senzual al personajului. Ana Băcanu, Constantin Trașcă, Cristian Ruja și Alexandru Constantin au continuat spectacolul cu o scenă în cheie ironică, din actul I al operei *Don Giovanni* de Mozart, unde cei trei tineri se luptă pentru dragostea Zerlinei, copleșind-o cu daruri care de care mai costisitoare; în final, fata îi respinge pe toți și îl alege pe acompaniator, conf.univ.dr. Alexandru Petrovici, după ce descoperă că este impresar...

Concertul-spectacol s-a finalizat cu Ștefan Lamatic în *Balada puricelui* de Modest Musorgski și cu prezența pe scenă a tuturor interpreților serii, apreciați și răsplățiți cu aplauzele prelungite ale unui public generos. Detaliile de machiaje, costume, orientare pe scenă au arătat o bună organizare și o muncă asiduă a

profesorilor și studenților în șlefuirea fiecărui moment al serii. Și, cu toate că personal aș fi apreciat unele momente mai mult dacă nu ar fi depășit pe alocuri limitele decenței, m-am bucurat, alături de colegii-studenți, de un spectacol unicat, care a ieșit în evidență printre concertele Festivalului „Chei”.

De notat este faptul că acompaniatorii, conf.univ.dr. Andreiana Roșca, conf.univ.dr. Alexandru Petrovici, lect.univ.dr. Carmen Enescu și lect.univ.dr. Mădălina Marinescu au fost parte activă a spectacolului, contribuind nu numai pianistic, ci și cu intervenții inspirate, teatrale, în reprezentațiile propriuzise.

Eveniment Erasmus+

Ana Diaconu – Muzicologie, anul II

Schimbul de experiență între Conservatorio „Arrigo Boito” Parma și Universitatea Națională de Muzică București a fost finanțat, în luna aprilie, prin programul educațional Erasmus+. Astfel, harpista și profesoara Emanuela Degli Esposti a susținut miercuri și joi (6-7 aprilie) un apreciat curs de măiestrie. Despre acest parteneriat, artista a avut amabilitatea să îmi dea câteva detalii.

Prof.univ. Emanuela Degli Esposti

„Pe maestrul Ion Ivan-Roncea îl cunosc de mai mulți ani. Pe când studiam în Israel, în 1985, l-am ascultat pentru prima dată într-un concert și am fost foarte impresionată. Este un interpret remarcabil! Apoi ne-am reîntâlnit într-un juriu, la München, în 1999. Între timp, proiectul Erasmus a devenit activ și m-am gândit să îl invit la Parma [din 20 aprilie – n.n.]. Am trimis deja aici, pentru două luni, pe una dintre studentele mele, care a activat în orchestră, sub îndrumarea sa. În aceste zile, în care am venit însoțită de alte trei discipole, i-am cunoscut și clasa, cu nivel foarte ridicat. Apreciez proiectul ca fiind foarte folositor pentru formarea noii generații de harpiști.”

Evenimentul pedagogic a fost fericit completat de un recital integrat Festivalului „Chei”, la care și-au dat concursul cei doi mentori, alături de câteva dintre studente – Licia Gueli și Agatha Bocedi, Evelina Andrieș, Adriana Cîlțea și Iuliana Roșca. În context, duo-ul Esposti-Roncea a încadrat programul cu pagini pline de grație și culoare semnate de Ottorino Respighi, Isaac Albéniz și Enrique Granados. Am ascultat astfel *Siciliana* din cea de-a treia suită de „Dansuri și arii antice” a compozitorului italian,

evocatoare a unor vremuri depărtate. Apoi *Granada* de Albéniz și *Andaluza* de Granados – le auzisem recent la Ateneu, pe 6 martie, ca transcripții prezentate în primă audiție românească de Ion Ivan-Roncea și Ioana Nicolescu –, menite să surprindă inconfundabilul temperament iberic, au fost excelent puse în valoare de resursele harpelor mânuite de excepționali artiști. A existat și un bis, consecvent stilistic – *Tango* de Carlos Salzedo.

Miezul recitalului s-a bazat pe evoluții solistice. Prima parte a găzduit, practic, micro-recitalul invitatei, ce a inclus trei opusuri din repertoriul muzicii secolului al XX-lea, semnate de compozitori puțin cunoscuți la noi. Am admirat măiestria tehnică evidențiată prin piesa *Viejo Zortzico* de Jesús Guridi, ca și expresivitatea *Fanteziei „Fenesta ca Lucive”* de Cesare Sebastiani pe o temă napolitană de Vincenzo Bellini. Bogăția paletelor timbrale și a efectelor speciale caracteristice instrumentului au fost inspirat exploreate mai ales prin *Suita „Around the Clock”* de Pearl Chertok, maestra impresionând aici și prin precizia ritmică, și consistența sunetului.

Dificil și frumos realizat, programul celei de-a doua părți a argumentat calitatea învățământului muzical al celor două instituții partenere. Mentorii, ca de altfel și publicul, s-au declarat pe deplin mulțumiți. Spun aceasta și pentru că la sfârșit, în atmosfera înșuflețită de ecoul aplauzelor, am solicitat alte două opinii.

Prof. Miruna-Elena Vidican, fostă studentă la clasa lui Ion Ivan-Roncea, acum profesoară la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”

din București, consideră că „a fost o evoluție extraordinară, foarte interesantă din punct de vedere interpretativ și harpistic. Mi-am dorit să fiu alături de ei în această

seară și a fost o bucurie pentru mine și un cadou profesional și sufletesc.” Despre coabitarea scenică profesor-student, pe care a practicat-o în dublul rol, susține că „mai mari sau mai mici, suntem toți instrumentiști, și scopul final este să cântăm împreună. Mi se pare o idee foarte bună.”

Prof.univ.dr. Ion Ivan-Roncea

„A fost un recital foarte reușit! Și studentele de la Conservatorul din Parma, și studentele de la noi au cântat foarte bine. Profesoara lor, doamna Emanuela Degli Esposti, este una din cele mai bune harpiste din lume și o profesoară excepțională. A cântat memorabil. Iar masterclass-ul a fost unul de înalt nivel. Asemenea profesori nu întâlnim prea des, sperăm să o revedem la București. Studenții au avut multe de învățat și chiar s-a stabilit o legătură frumoasă nu numai profesional, ci și pe plan uman, între studentele mele, cele de la Parma și doamna profesoară.” Despre colaborare, maestrul a ținut să precizeze și că „opiniile noastre, în general cele muzicale și pedagogice, sunt foarte asemănătoare, așa că a fost o colaborare firească, naturală. Ne-am înțeles foarte bine.”

Concert cameral: Primo Tempo

Irina Neacșu – Muzicologie, anul II

Festivalul „Chei” se numără printre tradițiile ce oferă universității noastre numai motive de mândrie. Întinzându-se pe perioada a două săptămâni, acest eveniment permite studenților Facultății de Interpretare Muzicală să beneficieze de o multitudine de recitaluri și concerte pe diverse scene bucureștene.

Seara de 8 aprilie a fost doar un exemplu al acestora. Sub titlul general de „Recital cameral” am descoperit o avalanșă de tinere talente, unele deja recunoscute, altele în curs de afirmare.

În deschiderea serii am audiat un duo pentru violoncel și contrabas, protagoniști fiind Ștefan Cazacu și Octavian Maxim. Cei doi au ales partea întâi din lucrarea *Duetto* semnată de Gioachino Rossini. Momentul lor a impresionat prin virtuozitate instrumentală, naturalețe și lejeritate.

În continuare, scena i-a aparținut lui Ieronim Gugu, masterand în anul al II-lea. Pianistul, discipol al prof.univ.dr. Vlad Dimulescu, a interpretat *Sonata a II-a* de Aleksandr Scriabin. Intitulată și *Sonata-Fantezie*, ea cuprinde două părți care reunesc romantismul chopinian cu tușele impresionismului. Experimentatul pianist a fost la înălțimea încercărilor prezentate de partitură, dovedindu-se un

muzician complex ce poate trece cu ușurință de la pasajele de virtuozitate la cele profund lirice.

Andrei Aiordăchioaei, student în anul I la clasa c.d.a. Ioan Luca, a reușit să uimească publicul prin ușurința cu care a depășit toate dificultățile instrumentului său. Tânărul ne-a oferit *Nocturna* pentru corn scrisă de Franz Strauss. Interpretarea sa a fost o adevărată încântare, întregul discurs fiind caracterizat de o susținută cantabilitate.

La rândul său, clarinetistul Bogdan Anton Vasile, student în anul IV la clasa conf.univ.dr. Emil Vișenescu, a prezentat cu îndemănare *Sonatina* lui Malcolm Arnold compusă în 1951. Cristian Ruja, student la clasa prof.univ.dr. Bianca Luigia Manoleanu, a ales două lucrări pe cât de solicitante, pe atât de fermecătoare. *Serenada lui Don Juan* de Piotr Ilici Ceikovski, cât și *Gornistul* lui Paul Constantinescu i-au pus în valoare timbrul deosebit. Am apreciat de asemenea dicția remarcabilă a studentului în anul II la secția Canto.

Corina Gheorghe s-a angajat într-un adevărat tur de forță interpretând *Sonata* prokofieviană în Re major pentru vioară. Studenta în anul II de master, la clasa conf.univ.dr. Luminița Burcă, a avut o prezență energică, iar prestația ei a fost un exemplu de virtuozitate. S-a adăugat cu aplomb interpretarea *Romanzei* pentru fagot a lui Edward Elgar în interpretarea lui Vlad

Dănilă, student în anul III la clasa c.d.a. Orban Godri.

Bogdan Ciocanu, chitară, master anul II, a condimentat seara cu sonorități spaniole și argentinene, cântând pe scena sălii „George Enescu” *Fantasia* de Luys Milan și părțile III și IV ale sonatei semnate de Alberto Ginastera.

Vlad Leahu și Claudiu Chirilă ne-au purtat pe tărâmul alămurilor. Cei doi tromboniști, studenți în anul II și respectiv anul IV, amândoi la clasa c.d.a. Constantin Bordun, au interpretat *A Song for Japan* de Stene Verheist și *Introducere și Fughetta* de Hydas Fryges.

Violoncelistul Horațiu Ludușan, student în anul IV, discipol al prof.univ.dr. Marin Cazacu, ne-a oferit cu măiestrie *Sonata a III-a*, op. 69, partea I, din creația beethoveniană.

Ultimele două prezențe scenice au aparținut Anei Boiangiu, oboi, anul IV, și trioului format din Laura Șandru – vioară, Adrian Precup – violoncel și Teodore Tepeș – pian. Cei trei instrumentiști, aflați sub îndrumarea conf.univ.dr. Adriana Maier, și-au împletit „vocale” în partea I din *Trio*-ul op. 100 de Piotr Ilici Ceikovski.

Recitalul cameral de vineri, 8 aprilie, a fost unul de bun nivel tehnic, interpretativ și diversificat stilistic, într-un cuvânt, o veritabilă reușită.

Concert cameral: Secondo Tempo

Artemissa Ivașcu – Muzicologie, anul II

Seara de sâmbătă, 9 aprilie 2016, a rezervat o reală delectare celor care au ales să asiste la recitalul cameral oferit de studenții ai UNMB, în cadrul Festivalului „Chei”. În pofida publicului restrâns, colegii noștri au evoluat pe scenă cu profesionalism, emoție, bucurie și cu o remarcabilă pasiune pentru muzică.

Varietatea repertorială și a formulelor camerale prezentate au asigurat acestui eveniment dinamism și diversitate. Pentru început, Răzvan Anemțoaie (anul IV, vioară) a redat convingător *Grave și Fuga* din *Sonata în la minor* de J. S. Bach. O altă creație pentru vioară solo, și anume prima parte din *Sonata nr. 4* a compozitorului belgian Eugène Ysaÿe, a putut fi ascultată tot în interpretarea unui student în anul IV, Constantin Mușat. Alte câteva ipostaze solistice au reținut atenția publicului: Cătălin Răducanu (anul IV, pian) a abordat cu sensibilitate *Preludiile Op. 28 nr. 15-24* de Chopin; Raul Guțu (anul I master, chitară) ne-a introdus în universul sonor al lui Piazzola și Llobet, în timp ce Fabiola Ioniță (anul IV, pian) a oferit o remarcabilă ipostază interpretativă a *Sonatei nr. 6* de Prokofiev. La rândul său, Mădălina Dănilă (doctorand pian) a prezentat cu mult succes la public una dintre piesele de virtuozitate care pun în dificultate orice pianist, *Studiul Transcedental nr. 6* de Franz Liszt.

Khoa Van Khuc (anul II master, violă) a interpretat alături de prof.univ.dr. Verona Maier prima parte din lucrarea *Der Schwanendreher* de Hindemith. Un punct culminant al seriei a fost atins de Alexandru Cantea (anul IV, clarinet) care, alături de conf.univ.dr. Liliana Nedelciu (pian), a transpus publicul, pentru câteva minute, în Italia secolului al XVIII-lea. *Fantezia pe teme din opera „Traviata”*, aparținând compozitorului Donato Lovreglio - o fantezie dificilă din punct de vedere tehnic, însă cu un farmec aparte, specific muzicii italiene -, a fost interpretată exemplar de colegul nostru din anul IV.

Alte formule camerale au încântat publicul spectator. Carla Maria Stoleru și Lorena Palade, ambele studente în anul II la flaut, au creat un binevenit contrast între sonorități emblematică pentru secolul al XVIII-lea (Mozart, fragmente din *Flautul Fermecat*) și sonorități ilustrative pentru a doua jumătate a secolului XX (Takemitsu, *Măști/Incidental*). De asemenea, mostre din muzica vocală rusă -

Zdies khoroso de Rahmaninov și *Den il tsarit* de Ceaikovski - au fost prezentate de Daniela Bucșan (anul II canto), acompaniată de Miriam Drașovean (anul IV, pian).

Seara s-a încheiat pe armonii moderne spaniole, propuse de un cvintet de alături alcătuit din Elias Jula și Sergiu Bivol (trompetă), Andrei Aiordăchioei (corn), Ionuț Păduraru (trombon) și Alexandru Antemie (tubă) - toți studenții ai anului I. Interpretarea lucrării *Amparito Roca* a compozitorului Texidor Dalmau a conferit recitalului, în final, un tonus optimist binevenit.

După această incursiune în universul sonor cameral, nu putem decât să le mulțumim colegilor noștri și să îi felicităm!

Lysistrata sau eternul feminin

lect.univ.dr. Irina Boga

Sâmbătă seara, 16 aprilie, forfotă și neastâmpăr: pe fundalul festivalului „Chei” al Universității de Muzică bucureștene se profilează un nou eveniment la sala de operă - spectacolul cu *Lysistrata* de Gherase Dendrino în interpretarea studenților de la Departamentul de canto și artele spectacolului muzical. După o rezolvare a actului întâi în iarna anului trecut, 2016 aduce pe scenă premiera cu spectacolul integral, prilej de bucurie pentru studenții implicați și de interes pentru spectatorii numeroși. Urmăriți de la distanță în repertiții, tinerii par mai mult decât incitați de verva impusă de regia lui Ștefan Neagrău, scenografia asigurată de studenta Universității Naționale de Arte București Oana

Pilaf coroborând intențiile vizionare ale regizorului cu decoruri și costume asortate actualizării unui posibil „azi” al modelului propus în Antichitate de Aristofan. Plecând de la libretul lui Nicușor Constantinescu și George Voinescu, Ștefan Neagrău readuce învățăturile dramaturgului grec în contemporaneitate,

punând la dispoziția personajelor telefoanele mobile, publicitatea, starurile rock, accesul la droguri, armament sau șantaj - cu toatele surprinse în generoase self-uri! Deși am privit cu reticență la început lipsa unei orchestre care să îi susțină pe studenții în demersul lor, prezența lect.univ.dr. Cezara Petrescu în fața clapelor pentru a furniza fondul muzical al desfășurărilor evenimentelor s-a dovedit o performanță, un adevărat tur de forță, transformând pianul într-un camarad de nădejde sau mai bine zis un balaur puternic și atent ce a ținut în frâu întreaga derulare a spectacolului. Momentele de orchestră - pentru că au existat câteva intervenții preluate din înregistrări și suprapuse schimbărilor de decor - au părut astfel, în mod bizar, mai mult desuete, decât utile.

Fie că reținem timbrul minunat prelucrat al generalului Lycon (George Ionuț Vârban - amintind de vremurile în care urmăream *Lysistrata* la Opereta bucureșteană în interpretarea lui Dorin Teodorescu), culorile intense de mezzo sprijinite de o tehnică clară și sigură ale unei tentante Glychera (Martiniiana Antonie), verva fără sfârșit ce suplina oarecum anumite probleme vocale ale unui Stilbonide (Filip Ristovski), lejeritățile și naturalețea unui gâș de viitor precum cel al Myrhinei (Miruna Iancu), prezența cu privire sfidătoare și postură de zeiță greacă asemeni Lysistratei (Daniela Panaite), plăcerea de a juca până la ultima picătură de vlagă a unui Taraxion (Andrei Mihalcea) sau ritmica șosetelor

magnetice ale lui Polemos (Ștefan Lamatic), considerăm că, adunând minusurile cu plusurile, prezența muzicală și actoricească a celor patru cupluri ale comediei muzicale a dat o rezultantă ce înclină evident de partea valorilor pozitive.

Spectacolul, presărat cu miturile modernității - mafia ascunsă în spatele cerșetorilor, apelul la filiera rusă în obținerea de bunuri îndoielnice, biserica drept paravan al mișcărilor politice -, a colorat textul operetei și muzicii lui Dendrino cu motive ale zilelor unei societăți moderne, izbutit comentată de preotesele Afroditei (studentele anului II canto) sau femeile atheniene (studentele anului I canto) și soldații athenieni (atudenții anului I canto), rezolvând ingenios astfel și problema constituirii corului. Ieșirea din rutina montărilor exclusiv de operă și alegerea unui titlu din repertoriul de operetă s-a dovedit o idee bună, antrenând studenții într-o punere în scenă foarte mișcată, energetică și amuzantă, ce anunță deopotrivă o interesantă paletă de voci și interpreți ai viitorului cu reale disponibilități actoricești.

O posibilă morală? Fie acum sute de ani sau astăzi, societatea pare a răspunde aceluiași resorturi - iubire și bani.

Jocul percuției

Antonia Liță – Muzicologie, anul III

Am fost încântată să reascult luni, 11 aprilie, ansamblul de percuție *Game* condus de prof.univ.dr. Alexandru Matei și de lect.univ.dr. Sorin Rotaru. Îl auzisem și în anii trecuți și, ca și atunci, impresia a fost aceea de eveniment.

Dar poate că nu toată lumea cunoaște biografia ansamblului. Pe scurt, numele îi provine de la prima lucrare ce i-a fost dedicată de compozitorul Liviu Dăncănu – nașul său. În cei treisprezece ani de existență, a susținut aproape 150 de concerte, oferind publicului aproape 80 de prime audiții românești și străine. Alcătuit din studenți și masteranzi valoroși ai Universității Naționale de Muzică București, *Game* se recomandă prin seriozitate și profesionalism, ingrediente utile în atingerea performanței. Astfel se explică și popularitatea de care se bucură, confirmată prin publicul numeros prezent și de data aceasta în Sala „George Enescu”, și ovațiile puternice de la final.

M-a impresionat omogenitatea discursului susținut cu patos, cu dinamism și alternat

uneori cu inspirate momente de lirism. Atmosfera a fost când „misterioasă”, când a trezit adrenalina în noi. Iar sincronizarea perfectă a gesturilor am deslușit-o ca mărturie a unei eficiente și continue munci în echipă.

Programul a înscris patru opusuri, diferite ca viziune artistică și stil. În debut, *Solo pentru vibrafon și marimbafon* al compozitorului Ștefan Niculescu a captat atenția, în interpretarea dezinvoltă a studentului Mihai Andrei Mânzar. Tonul *Misterioso* a caracterizat, apoi, opusul compozitoarei Sofia Gubaidulina, ce a reunit întreaga formație, sub atenta îndrumare a mentorului său, Alexandru Matei. O adevărată descătușare de forțe a marcat *Concertul pentru timpane și ansamblu de percuție* de John Beck, cu Maria-Ilinca Lorentz, în prezent doctorandă a UNMB, în ipostază solistică. Opusul a fost solicitant

sub aspectul mișcărilor vivace și ample. Aceleași abilități au fost evidente și în alt concert al aceluiași compozitor John Beck, scris de data aceasta pentru un set de tobe și ansamblu de percuție, ce l-a avut ca solist pe studentul Iulian Nicolau.

Pentru ca partiturile să prindă viață s-a folosit o paletă largă de culori și efecte, înlesnită de o mare diversitate a instrumentelor. Din această perspectivă, energia transmisă prin ritmurile pulsatorii ale orchestrei de percuție au creat un univers sonor fascinant, atenția publicului fiind captivată pe deplin.

Ansamblul *Game* ne-a convins prin virtuozitatea interpretării sale că percuția, în mâinile unor profesioniști, are capacitatea de a ne transpune în spațiul unei trepidante experiențe artistice.

Simpozionul DPPD – una din constantele festivalului

conf.univ.dr. Carmen Manea

Printre evenimentele de succes incluse în ediția 2016 a Festivalului „Chei” s-a aflat și Simpozionul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, organizat în 12 aprilie, în sala „Dinu Lipatti”, intitulat *Aspirații și realizări în educația muzicală contemporană*. În deschiderea lucrărilor simpozionului, prof.univ.dr. Lavinia Coman, care a contribuit cu competență, cu entuziasm și profesionalism la buna desfășurare a manifestării ce a polarizat atenția unui număr mare de participanți din toate generațiile, a rostit o alocuțiune în care a sintetizat problematica și scopul întâlnirii științifice. Conducerea UNMB a fost reprezentată de rectorul instituției, prof. univ. dr. Diana Moș, care și-a exprimat satisfacția de a asista la o manifestare științifică de înalt nivel. Comunicările, susținute de cadre didactice și studenți ai universității, dar și de profesori din învățământul preuniversitar, au suscitât un mare interes în rândul asistenței, care a participat activ la discuții. Integrate într-o succesiune bine gândită, comunicările au vizat un diapazon larg de preocupări din domeniul pedagogiei, al interpretării și creației muzicale și au trasat originale punți între tradiție și contemporaneitate.

Seria comunicărilor a început cu *Aspecte ale muzicii electroacustice și multimedia în creația compozitorilor Maia Ciobanu, Octavian Nemescu și Corneliu Dan Georgescu*, susținută de prof.dr. Carmen Popa, de la Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti” din București. A fost o interesantă prezentare a originalului domeniu muzical, de la primele manifestări până în zilele noastre. A urmat comunicarea *Dalcroze, Orff, Kodaly - o privire comparativă*, realizată de prof.univ.dr. Olgața Lupu (UNMB). Tematica aceasta ni se pare pe cât de

interesantă, pe atât de utilă pentru pedagogii zilelor noastre, care sunt chemați să aplice în munca la clasă metode și procedee inedite, menite să stimuleze creativitatea elevilor. Asist.univ.dr. Denisse Dragoie (UNMB) a susținut comunicarea *Perspective în educația muzicală contemporană*. Autoarea a evidențiat o serie de preocupări actuale legate de necesitatea îmbogățirii permanente a cunoștințelor și experienței cadrelor didactice care realizează educația muzicală a elevilor. Nu putem merge mai departe însă fără a rememora personalitățile unor iluștri pedagogi care au contribuit în mod hotărâtor la progresul învățământului muzical românesc. Prof.univ.dr. Gabriela Munteanu a evocat cu emoție și admirație portretul unuia dintre maeștrii care au influențat pozitiv parcursul profesional al multor generații de tineri muzicieni în comunicarea *Profesorul Ion Vicol, un rapsod în didactica muzicală românească*. A urmat o interesantă comunicare susținută de prof.dr. Cristina Arghir, de la Școala Gimnazială de Arte nr. 2 din București, cu titlul *Implicații ale relației metodă psihopedagogică-analiză-interpretare în Invențiunea la 3 voci nr. 9 de J.S. Bach*. Este dovada faptului că o parte dintre profesorii de instrument sunt preocupați nu doar de realizarea deprinderilor motorice ale elevilor, ci mai ales de dezvoltarea gândirii lor muzicale în vederea formării unei viziuni artistice complexe. În continuare, prof.univ.dr. Veturia Dimoftache a susținut comunicarea *Nicolae Coman 80. O vocație creatoare și pedagogică împlinită*. Omagierea distinsului muzician-poet și pedagog constituie o datorie de onoare pentru cei care au privilegiul de a-i fi contemporani. Cu atât mai mult când ea a realizată cu competență și devotament de o

fostă colegă de la UNMB în fața unui public alcătuit din discipoli și admiratori ai maestrului. Despre cursul de armonie al profesorului Coman, care a cucerit prin ineditul și creativitatea lui generații de studenți, a relatat cu admirație conf.univ.dr. Rodica Nicolaescu (UNMB). În continuare, lect.univ.dr. Luiza Avram (UNMB) a prezentat comunicarea *Cântatul la pian, între greșeli de adaptare psiho-fizice și metode de corectare a acestora*. Cunoscută pentru preocupările legate de muzicoterapie, autoarea a evidențiat necesitatea realizării, sub atenta supraveghere a profesorilor, a unor deprinderi instrumentale corecte la elevii pianști. Comunicarea următoare, realizată de drd. Ana Maria Ioan (UNMB), a fost intitulată *Prezența muzicii contemporane în repertoriul elevilor instrumentiști, realități și aspirații*. Tânăra pianistă, care desfășoară o activitate didactică la catedra de pian a Colegiului „Bălașa Doamna” din Târgoviște, a atins un subiect sensibil din învățământul preuniversitar: lipsa preocupărilor pentru promovarea muzicii contemporane (și a creației românești) din repertoriul elevilor.

continuare în pagina 18

O formație corală etalon: „Psalmodia”

George Butcă, Muzicologie anul IV

Pe scena sălii „George Enescu” a Universității noastre, în după-amiaza zilei de joi, 14 aprilie, a evoluat excepționala formație corală „Psalmodia” a Universității Naționale de Muzică din București, formație etalon pentru interpretarea repertoriului coral bizantin. Fondată în urmă cu aproape trei decenii, la inițiativa arhid. prof.univ.dr. Sebastian Barbu-Bucur, formația a contribuit la revigorarea genului și deține un palmares impresionant, realizat și prin implicarea și devotamentul actualilor coordonatori – prof.univ.dr. Nicolae Gheorghii și lect.univ.dr. Gabriel Oprea.

„Psalmodia” și-a început ruga către Dumnezeu printr-un înălțător *Aliluia, când slăviți ucenici*, urmat de alte câteva mărturisiri de credință, precum *Suflete al meu, Cămara Ta, Mântuitorule* și *Să se îndrepteze*, ultimele două având-o solistă pe Ana-Maria Maranda, o voce caldă, cristalină. Am remarcat, de altfel ca de fiecare dată când îi ascult, omogenitatea și dozajul partidelor, cu adevărat impecabile. Nu

puțini au fost fiorii treziți la intervențiile ferme ale basilor, care, cu o deosebită naturalitate, au atins sunete grave pline de rezonanță. În continuare, *Doamne al puterilor...* mi-a amintit cu plăcere de anul I de studenție, când am avut prilejul să o dirijez (într-o altă variantă), având în față corul „Juventus Academica”, mereu „revigorat” de alți și alți studenți ai maestrului conf.univ.dr. Valentin Gruescu.

Pe un ton feeric au prins viață alte trei momente încărcate de har: *Catavasiile Floriilor*, *Binecuvântările Învierii* și *Antiacionul Învierii Îngerul a strigat*, cea din urmă piesă având-o solistă tot pe Ana-Maria Maranda. Și dacă până la acest moment al programului Gabriel Oprea și-a asumat rolul de dirijor,

pentru ultimele două piese – *Stihirile Paștilor* și *Slava Ziua Învierii* – această responsabilitate i-a revenit lui Nicolae Gheorghii.

A fost o seară minunată, care mi-ar fi plăcut să dureze mai mult. Sebastian Barbu-Bucur spunea: „Slujirea lui Dumnezeu prin muzică mi-a adus prea multe bucurii”, și sunt sigur că din Ceruri, se va fi bucurat văzând că ceea ce a început continuă pe mâini bune.

Teme de muzicologie în simpozion

Adina Popescu – Muzicologie, anul III

“Muzica este o lege morală. Ea dă suflet universului, aripi gândirii, avânt închipuirii, farmec tinereții, viață și veselie tuturor lucrurilor. Ea este esența ordinii, înălțând sufletul către tot ce este bun, drept și frumos.” Cu acest motto, dedicat de Platon muzicii, a debutat simpozionul de muzicologie, organizat de Departamentul de Muzicologie și Științele educației muzicale, Direcția de Cercetare, Inovare și Informare a Universității Naționale de Muzică București, vineri, 11 aprilie 2016, eveniment organizat în cadrul Festivalului “Chei”, ediția a VIII-a. Direcțiile de cercetare deschise cu acest prilej au fost consistente, variate și de actualitate - tematica a alăturat aniversările anului 2016 cu probleme de interpretare și analiză.

Simpozionul a debutat cu prezentarea prof.univ.dr. Lavinia Coman despre *Constanța Erbiceanu – unul din primii promotori ai creației lui Max Reger în spațiul european*. Considerată una din întemeietoarele școlii pianistice românești moderne, Constanța

Erbiceanu a stabilit o relație de prietenie cu compozitorul german Max Reger, în timpul studiilor sale de la Berlin. O altă temă a avut în centru abordarea unui artist neobișnuit, *Carlo Gesualdo da Venosa, un creator în oglinda posterității*, opera sa remarcându-se prin folosirea armoniilor cromatice în mod îndrăzneț și printr-o expresivitate muzicală deosebită, tema fiind argumentată, în stilul său inconfundabil, de către prof.univ.dr. Grigore Constantinescu. Deosebit de interesantă a fost și expunerea prof.univ.dr. Pavel Pușcaș despre *Paradoxul aforismului abisal* (György Kurtág). Mai generală ca perspectivă muzicologică s-a dovedit a fi comunicarea *Dihotomia formă – conținut ca principiu generativ al conceptelor muzicologice* semnată de lect.univ.dr. Oleg Garaz. Despre dirijorul, compozitorul, profesorul de renume în lumea artistică românească Constantin Bugeanu și moștenirea sa analitică a conferențiat conf.univ.dr. Dragoș Călin, iar comunicarea

intitulată *Câteva considerații asupra artei interpretative a violonistului Yehudi Menuhin* a sintetizat, în analiza conf.univ.dr. Marcel Frandeeș, coordonatele unei excepționale activități muzicale mondiale.

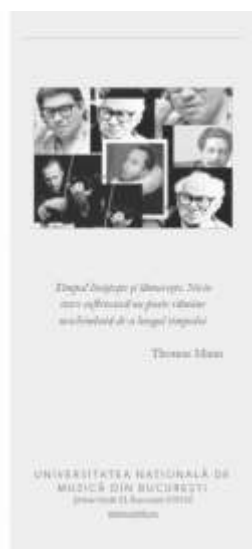
Partea a doua a simpozionului a avut în centru dezbateri despre viața și creația lui Anatol Vieru. Simpla enumerare a titlurilor oglindește diferitele perspective asupra

acestei teme: *Anatol Vieru și lumea copilăriei* – autor conf.univ.dr. Sanda Hîrlav Maistorovici, *Anatol Vieru și gândirea muzicală matematică* – autor lect.univ.dr. Adrian Leonard Mociulschi, *Anatol Vieru Chaconna pentru orgă* – autor dr. Tudor Moisin, *Aspecte ale comicului în creația lirică a lui Anatol Vieru* – autor dr. Ioana Marghita, *Armonizarea contrariilor în creația lui Anatol Vieru* – autor prof.univ.dr. Olguța Lupu.

Dr. Monica Isăcescu a prezentat, la rândul său, o temă aparte, *Milton Babbitt și aplicarea teoriei mulțimilor în muzică*.

Profesionalismul, seriozitatea, numeroasele intervenții din partea asistenței au condus la reușita simpozionului, manifestare instructivă și în rândul studenților UNMB, punct de plecare pentru cercetări muzicale viitoare.

Excelența în UNMB

prof.univ.dr. Antiona Rădulescu

Din momentul în care *Gala excelenței* a devenit unul din punctele fixe ale structurii Festivalului "Chei", ea și-a îndeplinit menirea: evidențierea valorii din universitate – valoarea din trecutul apropiat, realizările de vârf ale prezentului. Chiar și secțiunile cuprinse în gală s-au stabilizat repede: decernarea unor "Diplome de excelență" profesorilor marcanți ai UNMB, premiarea câștigătorilor concursurilor de compoziție, muzicologie și teorie organizate de departamentele Facultății de Compompoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală, invitarea celor mai buni studenți de la Facultatea de Interpretare Muzicală de a-și etala măiestria artistică.

În ediția anului 2016, exercițiul nostru de admirație s-a îndreptat spre 8 cadre didactice, excelenți pedagogi și muzicieni, ale căror merite și mai ales contribuții la consolidarea specificului muzical merită recunoștința noastră. Cuvintele însoțitoare acordării "Diplomelor de excelență" sunt edificatoare.

Premiul de excelență acordat profesorului universitar doctor, academician și doctor honoris causa Octavian Lazăr Cosma arată profunzimea noastră prețuire pentru domnia sa, pentru activitatea susținută decenii la rând în Universitatea Națională de Muzică București, pentru opera sa monumentală în domeniul cercetării. Muzicolog de frunte al României, nu a precupețit niciun efort în formarea multor generații de studenți care astăzi au șansa de a continua și consolida direcția de gândire modernă asupra muzicii. Mai cu seamă creația românească are în profesorul Octavian Lazăr Cosma un susținător consecvent, sistematic, un model excepțional, demn de urmat.

Se acordă Diplomă de Excelență a UNMB doamnei profesor universitar Cornelia Bronzetti în semn de prețuire pentru întreaga sa activitate atât ca pedagog strălucit, cât și ca interpret. Activitatea concertistică impresionantă de peste 55 de ani a fost dublată de 46 de ani de pedagogie în cadrul universității noastre, timp în care a format generații întregi de violoniști, mulți dintre ei devenind personalități de excepție, vârfuri ale vieții culturale și muzicale din întreaga lume. Este suficient să îl amintim aici pe Liviu Prunaru, dar sunt mulți alți discipoli cu rezultate impresionante care au fost îndrumați de doamna Cornelia Bronzetti cu devotament și înalt profesionalism. Această diplomă reprezintă recunoașterea de către noua generație de profesori ai universității noastre a realizărilor domniei sale și a preocupării neobosite pentru viitorul tinerilor muzicieni.

Universitatea Națională de Muzică București are onoarea de a premia excelența în domeniul muzicologiei datorată domnului profesor universitar doctor Alexandru Leahu. Decenii la rând, domnia sa a fost păzitorul Frumosului cultivat de gândirea teoretică a Esteticii,

împărtășind studenților săi căi subtile și originale de înțelegere a marilor capodopere muzicale românești și universale. Școala doctorală a universității noastre beneficiază de îndrumarea sa la nivelul superior al cercetării științifice. Nu în ultimul rând, cărțile semnate de profesorul Alexandru Leahu îi îmbogățesc spiritual pe cititorii însetați de rigoarea argumentației și poeticitatea metaforelor întretesute în cuvinte.

Se acordă Diplomă de Excelență a UNMB domnului profesor universitar Ion Cudalbu pentru merite deosebite în activitatea sa didactică desfășurată timp de 45 de ani în cadrul UNMB. Mai presus de toate a fost exponentul unei atitudini bazate pe echilibru, conducând cu înțelepciune o lungă perioadă de timp destinele catedrei de instrumente de suflat. A știut ca nimeni altul să armonizeze personalități puternice, oferindu-le în același timp șansa manifestării lor libere. Preocupat permanent de viitorul disciplinelor a căror răspundere și-a asumat-o, a contribuit esențial în acei ani la coeziunea colectivului de profesori de mare valoare cu care a colaborat și pe care i-a coordonat. Pentru specialitatea pe care a predat-o, clarinetul, a elaborat metode și a format tineri instrumentiști și pedagogi care duc mai departe modelul primit de la domnia sa.

Universitatea Națională de Muzică București îi acordă doamnei profesor universitar doctor Smaranda Murgan Diploma de Excelență pentru meritele domniei sale incontestabile. Muzician legat de arta pianistică, a transmis studenților, prin har pedagogic, prețioase deprinderi tehnice și mijloace de cunoaștere instrumentală și muzicală. În paralel, a condus cu mult devotament, înțelepciune și echilibru destinele Facultății de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală în călătoria modernă pe care o parcurgem instituțional cu toții întru desăvârșire artistică și științifică. Este un exemplu de moralitate și de frumusețe interioară, de generozitate și echilibru pentru care îi suntem profund recunoscători.

Se acordă Diplomă de Excelență a UNMB domnului profesor universitar Nicolae Lipoczi pentru îndelungata sa activitate artistică și pedagogică. A fost cornist, solist-instrumentist șef partidă în cadrul Orchestrei Simfonice a Filarmonicii "George Enescu" din 1969 până în 1992, și peste două decenii, începând cu 1990, titularul catedrei de corn din universitatea noastră. Virgil Frâncu, coleg al său în ambele ipostaze, spunea despre Nicolae Lipoczi: "a inventat cornul în România". Astfel se explică prezența foștilor săi discipoli și studenți în unele dintre cele mai mari orchestre ale lumii. I se acordă această diplomă ca semn al prețuirii comunității noastre academice pentru tot ceea ce a realizat și pentru devotamentul exemplar care constituie un model și o lecție de viață pentru toți cei care l-am cunoscut.

Se acordă Diplomă de Excelență a UNMB domnului profesor universitar Iancu Văduva, trompetist de excepție care și-a dedicat întreaga viață activității concertistice și în egală măsură activității pedagogice în cadrul UNMB. A fost un fenomen muzical catalogat ca atare atât în țară, cât și dincolo de granițe. Naturalitatea și firescul comportamentului și exprimării sale artistice au constituit temelia activității sale didactice. Vocația de artist și cea de pedagog au avut în Iancu Văduva un exponent exemplar, iar această complementaritate a produs muzicieni de o incontestabilă valoare. Locul pe care l-a lăsat gol odată cu încetarea activității în universitatea noastră trăiește încă doar din lumina pe care, timp de multe decenii, Maestrul Văduva a răspândit-o.

Se acordă diplomă de excelență a UNMB domnului profesor universitar doctor Grigore Pop pentru întreaga sa activitate atât pedagogică, cât și interpretativă. Grigore Pop nu mai este un nume, este un fenomen și nu unul național, ci internațional. Întemeietorul școlii românești moderne de percuție, ancorat într-o experiență de câteva decenii dobândită ca instrumentist în ansamblul "Ars Nova" condus de Cornel Țăranu, dublată de activitatea solistică și pedagogică, Grigore Pop formează și conduce primul ansamblu de percuție din România, la Cluj. Model de conduită profesională și umană, este pildă pentru generații de tineri percuționiști din țară și din străinătate și pentru formatori de noi școli de percuție. Această diplomă înseamnă recunoașterea și recunoștința unei tinere generații pentru cel care a știut să clădească în trecut, prezentul și viitorul școlii românești de percuție, și nu numai.

Trecând prin furcile caudine ale concursurilor, dovedind că sunt bine pregătiți, că munca din timpul anilor de studiu a fost eficientă, cei mai merituoși studenți din Universitatea Națională de Muzică București, alături de cei din Universitatea de Arte "George Enescu" Iași și Academia de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca, care s-au încumetat să treacă probele întrecerilor universitare, au fost premiați în cadrul aceleiași gale. Iată rezultatele:

Premiile Concursului național de compoziție „Ștefan Niculescu”, ediția a IX-a

Juriul a fost alcătuit din prof.univ.dr. Dan Dediu-Sandu (președinte), prof.univ.dr. Doina Rotaru, prof.univ.dr. Livia Teodorescu-Ciocănea, prof.univ.dr. Octavian Nemescu, conf.univ. dr. Christian Berger și cerc.dr. Nicolae Teodoreanu (membri).

continuare în pagina 21

continuare din pagina 20

Premiul I, sponsorizat de UCMR
Megumi Okuda (UNMB) pentru lucrarea
Gawawappa pentru flaut

Premiul II, sponsorizat de UNMB
Megumi Okuda (UNMB), pentru *Sonata*
pentru pian

Premiul III, sponsorizat de UNMB, acordat ex
aequo
Horia-Adrian Ghiță (UNMB) pentru lucrarea
Suita brâncușiană pentru pian
Sebastian-Emil Țună (Academia de Muzică
„Gh. Dima” din Cluj-Napoca) pentru lucrarea
Fantasy pentru flaut

Mențiunea 1
George Țintilă (UNMB), pentru lucrarea *Liave*
pentru pian

Mențiunea 2
Claudius-Tiberiu Iacob (UNMB), pentru
lucrarea *Survival exercises* pentru fagot.

Premiul special, din partea familiei
compozitorului Ștefan Niculescu, a fost
acordat studentei Sânziana-Cristina
Dobrovicescu (UNMB, Facultatea de
Interpretare Muzicală, specializarea Vioară),
pentru lucrarea *Gândurile necunoscutului*
domn Z, pentru vioară.

Premiile Concursului de Muzicologie

Grupa I

Premiul I Ana Diaconu (UNMB), Linda
Ianchis (AMGD Cluj-Napoca)

Premiul II Ana Maria Cazacu (UNMB),
Viviana Farcaș (UAGE Iași)

Premiul III Simona Mazăre (UAGE Iași), Irina
Neacșu (UNMB), Lavinia Frâncu (UNMB)

Mențiuni Diana Sasarman (AMGD Cluj-
Napoca), Artemissa Ivașcu (UNMB), Sabina
Constantin (AMGD Cluj-Napoca), Bodi Evodia
(AMGD Cluj-Napoca), Georgiana Creta (AMGD
Cluj-Napoca), Sandor Giulia (AMGD Cluj-
Napoca)

Diplome de participare Zamfir Oana (AMGD
Cluj-Napoca), Debora Coancă (AMGD Cluj-
Napoca)

Grupa a II-a

Premiul I Mihaela Rusu (UAGE Iași), Cecilia
Benedicta Pavel (UNMB)

Premiul II Desiela Tătaru (UNMB), Ramona
Pop AMGD (Cluj-Napoca)

Premiul III Camelia Grigoraș (AMGD Cluj-
Napoca)

Mențiuni Gergely Edith (AMGD Cluj-
Napoca), George Butcă (UNMB)

Premiile Concursului de teorie

Secțiunea "Elaborare solfegiu și dicteu tonal"

Premiul I
Tiberiu-Constantin Keri, Megumi Okuda

Premiul II
Alexandru Sima, Andrei Adrian Stroia

Premiul III
Horia-Adrian Ghiță, Ioana-Andreea Bujor

Secțiunea "Dicteu muzical armonic și melodic"

Premiul I
Mihai Gămulescu, Flavian Chitic, Horia-
Adrian Ghiță

Premiul II
Cecilia Benedicta Pavel

Premiul III
Alexandru Sima

Mențiune
Ioana-Andreea Bujor

Secțiunea "Teoria muzicii"
(test scris)

Premiul I
George-Andrei Butcă

Mențiune
Ioana-Andreea Bujor,
Horia-Adrian Ghiță

Secțiunea "Solfegiu"

Premiul I
Horia-Adrian Ghiță, Flavian
Chitic

Premiul II
Ioana-Andreea Bujor,
Miruna Iancu, Andrei
Mihalcea

Premiul III
Martiniana Antonie

Momentele interpretative
înscrise în programul "Galei
exceleței în UNMB" din
acest an au avut o
particularitate. Tinerii
interpreți care au evoluat pe
scena sălii "George Enescu"
sunt la rândul lor câștigători
ai unor premii naționale și
internaționale recente.
Astfel, Antonia Cosmina
Stancu, anul IV, la clasa
conf.univ.dr. Cristina
Soreanu, a câștigat Premiul
întâi la Concursul de canto
Aslico din Como (Italia) și
Marele premiu la Concursul
de canto "Victor Giuleanu"
din București. Alături de
conf.univ.dr. Alexandru
Petrovici, la pian, ea a
interpretat la Gală *Chanson*
Bohème din opera *Carmen*
de Georges Bizet și *Se Romeo*
t'uccise un figlio din opera *I*
Capuleti e i Montecchi de
Vincenzo Bellini. Abel
Edison Corban, master II, la
clasa prof.univ.dr. Viniciu
Moroianu, a câștigat în anul
2015 Premiul Béla Bartók la
Concursul internațional de

pian Liszt/ Bartók desfășurat la Sofia. În
cadrul "Galei UNMB" a interpretat *Rapsodia*
op.1 de Béla Bartók. Iulia-Martiniana Antonie,
anul III, la clasa conf.univ.dr. Claudia
Codreanu, a câștigat Premiul al doilea la
Concursul internațional de artă vocală
"George Enescu" de la Paris. Acompaniedă la
pian de lect.univ.dr. Inna Oncescu, ea a
interpretat în cadrul Galei Cavatina Rosinei
din opera *Bărbierul din Sevilla* de Gioachino
Rossini.

Un spectacol remarcabil cu public puțin

Elisabeta Cașu

Musicalul *Jazzy Tarot* realizat de Mircea Tiberian și cinci dintre studentele sale reunite în grupul vocal „The Twisters” – Roxana Ardelean, Nicoleta Gavriliță (venită din Republica Moldova, de la AMTAP, prin programul Erasmus), Marina Arsene, Ana Dubyk și Iazabela Simion – a încântat publicul prin dinamism și ingeniozitate, sâmbătă, 16 aprilie, în sala „Auditorium” a UNMB.

Prin implicarea interactivă a spectatorilor invitați să tragă câte una dintre cele 20 de cărți de tarot prezicătoare ale viitorului și asociate unor simboluri (lună, soare, îndrăgostiți etc.), spectacolul a luat ființă modular, debordând de fantezie, de antren. Manifestare artistică sincretică, cu scenografie inspirată de teatrul elisabetan și costume evocatoare a diverse colțuri de pe glob, *Jazzy Tarot* a reușit să îmbine convingător elemente specifice dansului, muzicii și actoriei. Astfel, în spațiul unei reprezentări *unplugged*, printr-un tușeu rafinat și colorat, pianistul Mircea Tiberian și trupa sa au creat atmosferă, au trecut cu dezinvoltură prin genuri și stiluri de cea mai diversă proveniență. Instrumentarul folosit a stârnit, de asemenea, interes, intervențiile la kazoo, bol tibetan, tamburină, *inside piano* cu ajutorul tocului de ochelari nuanțând adecvat momentele discursului.

„Cartea Îndrăgostiților” – colaj de șlagăre românești, printre care *Prieten drag* de Radu Șerban și *În tot ce e frumos pe lume*, partitura lui Elly Roman – și „Cartea Norocului” – muzica lui Mircea Tiberian pe versurile lui Bertolt Brecht *How Fortunate The Man With None* – mi-au plăcut cel mai mult. Am aplaudat și umorul rostirii în maghiară fictivă, și frenezia *Galopului Infernului* din opereta *Orfeu în Infern* a lui Offenbach, devenit celebru sub denumirea *can-can* în muzica de cabaret. De la caracterul de marș muncitoresc, la muzica gypsy, de la bossa nova, la pentatonii asiatice, rock&roll, chorals, de la muzica mexicanilor mariachi, toate infuzate cu arome jazzy, un întreg univers sonor ni s-a dezvoltat preț de o oră care a zburat preum o clipă. A fost, cu siguranță, calitatea pe care am apreciat-o în cea mai mare măsură.

Cu amabilitate, prof.univ.dr. Mircea Tiberian ne-a oferit informații în plus despre spectacol

Povestiți-ne, vă rog, cum s-a născut „Jazzy Tarot”?

Acum vreo zece ani am început să experimentez variante de desfășurare a unui asemenea spectacol. Am folosit atunci câteva suite de pe unele dintre discurile mele, și în concerte am modificat succesiunea părților. Imaginam un spectacol de teatru interactiv și am colaborat cu o autoare de piese de teatru,

Sabiana Stănescu (acum locuiește în New York, unde este profesoară la *The New School for Drama*).

De unde a apărut ideea cărților de tarot?

Sabiana mi-a dat-o. Ea a scris, în engleză, text-poeem explicative pentru fiecare arcană, justificatoare ale caracterului. Avem în repertoriu, acolo unde tehnologia permite, și varianta cu proiecția arcanelor și explicații în limba română, ca să se înțeleagă mai bine textul. Inițial era un spectacol de jazz. Și de atunci am tot adăugat... Acum e un musical.

De ce jazzy?

Ca să nu luăm tarotul prea în serios. *Jazzy* nu înseamnă neapărat că este un spectacol de jazz, ci un spectacol în care umorul și părțile serioase se pot îmbina. Muzica poate să fie și de dans, și burlescă, dramatică... și-atunci i-am spus *jazzy tarot*. E și un titlu bun, care atrage lumea.

La ce surse de inspirație ați apelat?

La tipul de concerte realizate de Frank Zappa prin anii '70, care se desfășoară pe câte o anumită tematică. Mai general, la concerte de muzică rock alternativ din anii '70, cele mai cunoscute fiind cele făcute de Pink Floyd, sigur, cu alte mijloace și altă desfășurare de forțe. În rock-ul alternativ, unii îl numesc rock progresiv, specific pentru spațiul anglo-american, se întâlnesc tot felul de genuri muzicale. Cred că pe acolo se înserează acest spectacol *Jazzy Tarot*, deși aici, din rațiuni economice și poate și dintr-un fel de luciditate, sunt puțini muzicieni. Partea instrumentală se rezumă doar la pian, asta desparte puțin spectacolul de rock, unde se folosesc chitări, tobe ș.a., dar îl apropie cumva de cabaret.

Știu că muzica este în totalitate compusă de dumneavoastră. Dar textul?

Majoritatea textelor sunt scrise de Sabiana Stănescu. Două aparțin cântăreței Marta Cristea și un altul poartă semnătura lui Bertolt Brecht. Dar textele Sabiane au fost serios modificate de mine, în scop muzical,

transformându-se în *lyrics*, adică suport pentru cântece. Acest proces a durat câteva luni.

Am remarcat câteva instrumente de percuție deosebite și folosirea unor tehnici speciale. V-ați folosit și tocul de ochelari...

Fiind muzician de jazz, orientat spre jazz-ul contemporan, în special spre avangardă, folosesc destul de des tehnica aceasta care se numește *inside piano*, dar nu programat. În general, *inside piano* se face cu un instrumentar anume, adică o bagheta, un pieptăn, un ciocănel. Mie nu-mi place asta pentru că ar însemna să mă repet. Și-atunci folosesc o sticlă de apă minerală (de jumătate de litru) sau altceva la îndemână – chei, toc de ochelari...

Ce calități are grupul vocal „The Twisters”?

Fetele sunt studente în anul IV și aveau deja grupul format. Eu le-am ales pentru că am văzut că au umor și spontaneitate, și aveam nevoie de un grup vocal de tipul ăsta. Fiecare este altfel, are personalitate, și m-am gândit că sunt foarte potrivite pentru spectacol. Ele își inventează coregrafia. Am lucrat inițial la materialul muzical și apoi la problema asta cu spontaneitatea, și cred că este lucrul cel mai bun care ne-a ieșit. Adesea spectatorii întreabă în ce an sunt fetele la Teatru, când ele de fapt sunt la Conservator. Și-au însușit un limbaj artistic destul de complex foarte rapid, în câteva luni, și cred că este o surpriză pentru viața artistică a Bucureștiului apariția

acestui grup.

*Am apreciat și diversitatea ideilor regizorale, Multe îmi aparțin. Nu am mai făcut regie până acum, dar am avut timp o săptămână să găsec soluții. Atunci când extragi arcana „moartea”, survine o situație un pic tensionată, pe care am detensionat-o prin recurs la teatrul de păpuși și *charleston*. Sunt câteva cărți abrazive, mai dure, în general cele cu numere impare 11, 13, 15.*

De cât timp ați stabilit formula actuală?

Am început să lucrăm la spectacol din noiembrie 2015, partea muzicală, iar partea de regie a fost rezolvată în câteva zile din ianuarie. Premiera a fost tot ianuarie. De-atunci am avut 5 spectacole, în fiecare duminică, la *Green hours* și prin alte părți. Cam 10 spectacole până acum.

Vă mulțumesc pentru această convorbire și vă doresc succes în continuare.

Cu plăcere!

Festivalul „Chei” la final. Voci noi în muzica pop și de film

Lavinia Frâncu – Muzicologie, anul II

Actuala ediție a Festivalului „Chei” s-a încheiat duminică, 17 aprilie, cu evoluția artistică în concert a claselor de compoziție-muzică ușoară din Universitatea Națională de Muzică București, prilej cu care lucrările de muzică pop și muzică de film semnate și interpretate de studenți au încântat audiența numeroasă. În deschidere, trupa „Andrei Tudor Band”, care a asigurat, de altfel, acompaniamentul tuturor interpreților, a creat o atmosferă antrenantă prin piesa *Run for cover* de Marcus Miller. Ropote de aplauze au răsplătit deopotrivă interpretarea Izabelei Simion (anul IV, secția Jazz) și compoziția *Da* a Alinei Manolache (anul IV). Dubla ipostază de interpret-compozitor a caracterizat apoi majoritatea momentelor serii, dezvăluind profesionalismul și talentul tinerilor artiști. Au ieșit în evidență, în mod special, sensibilitatea și acuratețea cu care Flavia Zoe (anul II) și-a prezentat melodia *Another way*, precum și evoluția Francescăi Sârbu (anul I) cu *Head up*. Sonoritățile partiturilor *Mai presus de insomnie* de Alexandra Penciu (anul II) și *Alive* de Maria Magdalena Bîgea (anul II) au incitat chiar la dans pe unii dintre spectatori. De asemenea, a fost apreciat și

scurtul intermezzo rock inclus în program, susținut de Andrei Bălașa (anul II), cu a sa piesă *Jupiter*. Printre invitați s-a aflat pianistul George Natsis, care a oferit o versiune impecabilă celor 3 *miniaturi* ale Ioanei Pânzariu (Master I). Secțiunea „muzică de film” a panoramat opusuri semnate de Maria Magdalena Bîgea, Mihai Diaconu, Andrei Bălașa, Alina Manolache, Robert Jakab, Adina Nelu și Cristian Faur. Acesta din urmă a primit ovații și pentru *Let it shine*, interpretată – ca și la Eurovision – de „Dream Walkers”: Cristian Prăjescu, Emilian Nechifor și Teodor Manciulea, care au impresionat prin vocile calde, puternice, armonizate perfect. Publicul captivat a aplaudat minute în șir microrecitalul Paulei Seling, muziciană binecunoscută, care actualmente este și studentă a UNMB. Alături de Cristian Prăjescu, ea a interpretat admirabil o pagină din repertoriul internațional, *The prayer*, și piese proprii, împreună cu „Andrei Tudor Band”. Finalul a constituit o surpriză explozivă: cântăreața Nico, prietenă a Paulei, aflată în sală, a fost invitată pe scenă. Cele două staruri

ale muzicii pop românești și-au împletit glasurile în piesa Tinei Turner, *Proud Mary*. E de la sine înțeles că întreaga sală s-a ridicat în picioare, în semn de prețuire. Muzică live, un sound proaspăt, așa putem descrie evenimentul, care, în ciuda micilor probleme tehnice, a fost unul reușit. Ne mândrim că Universitatea Națională de Muzică din București încurajează toate genurile muzicale și că avem numeroși tineri talentați, care au multe de spus în mai toate genurile muzicale.

 APLAUZE

Juventus Academica – finalul unei generații

Ana Diaconu – Muzicologie, anul II

„Țin în mod cu totul special să vă rog să acceptați a retrăi emoții cu totul excepționale cu ocazia unui concert coral *Juventus Academica*, generația 2016, ultimul concert pe scena sălii *George Enescu* din Conservator al unei generații de studenți de care va trebui să mă despart”. Cu aceste gânduri maestrul Valentin Gruescu a prefațat un nou concert coral (în 21 aprilie) din perspectiva mentorului care și-a pregătit învățăceii cu dragoste de artă și frumos, dar și cu foarte multă responsabilitate. Am fost invitați, cu mic cu mare, la ultima reprezentație a unor tineri muzicieni (studenți din anul al III-lea, în curând absolvenți ai secției de Pedagogie muzicală, cărora li s-au alăturat colegii lor de an de la specializările *Dirijat cor academic*, *Muzicologie*, *Compoziție* și *Dirijat de orchestră* din anul I). Lor nu le rămâne decât să-și ia zborul înspre orizonturile nemărginite ale maturității lor profesionale.

Așa cum ne-a obișnuit de-a lungul anilor și al numeroaselor reprezentații, Corul *Juventus Academica* a pregătit un program încântător, complex și deosebit de variat. Structura a avut la bază un model bipartit – lucrări emblematiche, extrase din repertoriul universal, au răsunat în prima parte, iar în partea a doua, titluri semnate de compozitori români. Alegerile repertoriale mai mult decât inspirate au stârnit, încă de la primele armonii, entuziasmul publicului, fiind una dintre cele mai importante premise care au garantat succesul serii. Este suficient să amintim aici câteva dintre opusurile prezentate: *Joseph Haydn – Apa te preface mut*, *Moses George*

Hogan – The Battle of Jericho, *Adrian Pop – Vine hulpe di la munte* și una dintre cele mai apreciate și îndrăznețe inițiative ale concertului – cele *Patru madrigale pe versuri de Mihai Eminescu* din creația lui Paul Constantinescu.)

Așadar, un program alcătuit cu o pricepere admirabilă, un cor omogen și plin de vigoare... Cine mai lipsește pentru a întregi povestea? Este vorba despre dirijor, despre acea persoană care, chiar și numai pentru câteva momente, reușește să cuprindă întreg ansamblul în mâinile sale. La concertul de joi au fost nu unul, ci șaptesprezece dirijori, iar în spatele fiecărui moment muzical de câteva minute s-au întrezărit ore întregi de studiu atât individual, cât și sub îndrumarea atentă a profesorului de specialitate. În ordinea enunțată în program, dirijorii, provenind de la toate specializările cuprinse în cor, au fost: Ionuț Mihai, Danubian Modoran – un dirijor de cor profesionist, care reușește, de fiecare dată, să obțină de la ansamblul pe care îl coordonează sonorități calde și curgătoare -, Cristian Petculescu, Mihail-Ciprian Reuș, Mihaela Istrati, Benjamin Chira, Andreea Bujor, Eduard Boboia, Diana-Cristina Ionică, Ana-Maria Crăciun, Flavian Chitic, Valentin Țuca, Nidal-Ștefan Hamad, Andrei Daniel Stoiceanu, Eusebiu Emanuel Dobrică, Veronica Prodan care, deși nu se numără printre studenții de la secția *Dirijat*, a reușit să impresioneze prin talent și o precizie tehnică remarcabile - și, în final, cel mai aclamat și mai iubit dintre toți, dirijorul și profesorul Valentin Gruescu. Acompaniamentul instrumental a fost asigurat

de lect.univ.dr. Mihai Măniceanu la pian, și de lect.univ.dr. Mihai Alexandru Murariu la orgă, ambii fiind legați de corul *Juventus Academica* printr-o prietenie muzicală de foarte mulți ani. Cuvântul de încheiere, care a fost urmat de interpretarea imnului comunității academice, *Gaudeamus igitur*, i-a aparținut decanului Facultății de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală, prof.univ.dr. Olguța Lupu: „Probabil că știți că vă aflați într-un moment de răscruce, la final de studii. Dacă până acum vi s-a dăruit mai mult, de către profesori sau părinți, a venit momentul să dăruieți voi mai mult, de acum înainte. Mi-ați demonstrat că deja oferiți enorm prin ceea ce ați făcut astăzi. Sunteți minunați, tineri, entuziaști, talentați și ne-ați bucurat cu o seară fantastică.”

La revedere Groningen...

Nóra Tasi – Jazz, master anul II

Au trecut două săptămâni de când am revenit în țară din Groningen și simt că această experiență parcă este dintr-un vis îndepărtat... Acasă totul e diferit. Acasă sunt familia, prietenul, este mâncare, vreme bună, dar totul funcționează greoi și văd totul într-un gri etern...

M-am decis spontan să-mi depun dosarul pentru programul Erasmus cu două săptămâni înainte de termenul limită. După care au urmat 4 luni de așteptare, timp în care nu am știut dacă voi fi primită de instituția gazdă spre care îmi îndreptasem speranțele. Însă documentele de pregătit, schimburile de e-mail, stresul mi se par acum niște nimicuri în comparație cu experiența pe care am trăit-o acolo.

Groningen se situează în nordul Olandei, aproape de mare, la două ore cu trenul de la Amsterdam. Din cauza lipsei de agitație (nu circulă multe mașini), pare un oraș mai mic, dar de fapt nu este așa, populația fiind de 200.000 de oameni. Este un oraș universitar

important din Olanda, cu mulți studenți din toate colțurile lumii, având o viață de noapte vie.

Centrul este foarte frumos, construit în jurul bisericii Martinikerk, iar traficul este conceput ca un mare sens giratoriu. Încă din prima zi, am circulat cu bicicleta, și, în primele două săptămâni, m-am rătăcit zilnic. Într-una din zile ploaia, eram udă din cap până în picioare și habar nu aveam unde sunt... Dar oamenii sunt foarte săritori și toată lumea vorbește engleza. În afara faptului că nu am fost până acum în Olanda, m-a fascinat atmosfera, frumusețea orașelor pline de

canale, cu apa prezentă peste tot. Conservatorul din Groningen (*Prince Klaus Conservatoire*) mi-a oferit un noian de informații. Toate persoanele cu care am intrat în contact aveau o atitudine pozitivă. Am avut posibilitatea de a învăța de la niște muzicieni de jazz extrem de valoroși, veniți din New York, aceștia făcând parte din programul departamentului de jazz din Groningen. Este un obicei ca în fiecare săptămână să vină câte un alt muzician din New York și să țină cursuri, denumirea programului fiind "New York Comes to Groningen", iar în semestrul următor se întorc aceiași profesori. Așa se face că am avut posibilitatea să studiez cu Joe Locke, Don Braden, Matt Wilson, Conrad Herwig, Deborah Brown și mulți alții.

Este foarte important pentru muzicienii de jazz din Europa să ia contact cu mentalitatea din New York. Acești "USA Teachers" au cunoștințe vaste în domeniul muzical și devin foarte serioși când vine vorba de acesta, pentru că au depus multă muncă și energie ca să ajungă în topul muzicienilor de jazz. Perseverența, devotamentul lor m-au pus pe gânduri, iar faptul de a fi înconjurată de studenți care au același vis, aceeași țintă m-a ajutat enorm.

La Conservator a fost o ambianță interculturală desăvârșită. Au fost puțini studenți olandezi, mulți însă din Rusia, Italia, Coreea, Spania. În pauza de prânz, ascultam Lunch Concert în cantina Conservatorului, aceasta fiind practica studenților, evaluată de profesorul din New York al săptămânii.

Sigur, am învățat mult și de la profesorii stabili ai instituției, majoritatea dintre ei fiind americani. Am frecventat cursuri de teorie, instrumentație, improvizație, vocale, compoziție. Pregătirea de la cursuri a fost puțin neobișnuită pentru mine. Am avut teme pentru acasă aproape pentru fiecare curs, parcă am fi fost la școala generală. Pregătindu-mi toate temele, mi-a rămas puțin timp pentru studiul propriu-zis. Seminarile nu erau separate de cursuri, iar de toate materiile ne-am ocupat în cursuri cu durata de câte o oră.

A fost un semestru plin de experiențe muzicale. În Olanda, concertează mulți artiști internaționali. Am avut posibilitatea de a participa la concertele unor interpreți de jazz deosebiți, precum Marcus Miller, Snarky Puppy, Gregory Porter, Esperanza Spalding, Joe Lovano alături de John Scofield, Joshua Redman.

Ultima săptămână a fost grea. Am avut examen în fiecare zi, și oboseala s-a îmbinat cu emoțiile datorate plecării mele. Nu-mi

venea să cred și nici acum nu-mi vine să cred că probabil nu-i voi mai întâlni niciodată pe oamenii pe care i-am cunoscut acolo... Am simțit că las o parte din inima mea la Groningen. Orașul, oamenii, Conservatorul... Toate îmi sunt dragi!

Erasmus+ nu este doar un program, este un dar sufletească și spiritual, iar cuvintele sunt neputincioase în a exprima recunoștința mea pentru această oportunitate.

Te păstrez în inimă, Groningen!

La revedere!

